

خطر عاجل باشند امتناع ننمایند و به عین الدوله اخطار بنمایند که احکام خیلی سخت و مؤکد صادر بنمایند که در صورت حمله بشهر احترامات جنرال فونسولگری انگلیس مرعی و منظور بگردد و اگر به اتباع انگلیس و یاب به منافع آنها ضرری وارد بیاید شخص او مسؤل خواهد بود

من در صدد نوشتن یادداشتی بنفاد مزبور بدوات ایران هستم

« نمره ۸۹ »

تلگراف سرچارچ بارکلی به سرادوار دگری « واصله در ۲۲

فوریه « از طهران ۲۲ فوریه ۱۹۰۹

تبریز - مستر را تیسلا در طی تلگراف مورخه امروز خودت اطلاع میدهد که دیروز یک استمداد زیادی از مایون در الوار که در راه جلقا بمسافت هشت میل از تبریز واقع است به قره داغیها حمله بردند . متذکر شوئستند قره داغیها را یکی از شب خارج بنمایند اگر چه در عقب نشاندن آنها از یک سنگر مرتفع شدند . قرار است امروز جنگ تجدید بشود تلفات مایون چندین نفر مقتول و مجروح بود و اعتقادات بر این است که تلفات

شاه پرستان هم مقدار معتدایی بوده

« نمره ۹۰ »

تلکراف سرجارج ارالی به سرادوار دگری « واصله در ۲۴

فوریه » از طهران ۲۴ فوریه ۱۹۰۹

نبریز - جنرال قونسول انگلیس در يك تلکرافی راپورت

میدهد که قشون تجهیز شده که در تلکراف ۲۲ خود خبر داده

در الور به قره داغی - سا حمله برده اند غروب ۲۲ بدون انجام

مقصود خود مراجعت نمودند چون قصد آنها بهمراه خود آوردن

قشون ساخلو مرند و افتتاح جاده جلفا بوده . تلفات این قشون

کشی قلیل بوده . در اوضاع تعمیری حاصل نشده

« نمره ۹۱ »

تلکراف سرجارج بارکلی به سرادوار دگری « واصله در ۲۴

فوریه » از طهران ۲۴ فوریه ۱۹۰۹

يك نفر ز اشخاصی را سکه در راه ژوئن گذشته در

سفارت انگلیس متحصن بود در ۲۳ شهر حال دستگیر نموده و

بجرم اینکه در صدد تب انداختن برای شاه بوده بدون

محاكمه اورا مقتول نمودند . دو نفر ديگر هم همراه او
 بوده اند كه يكي از آنها در سفارت متحصن بوده . آنها
 را عم دستگير نموده و خبر داده شد كه روز بعد آنها هم بقتل
 خواهند رسيد . من بصد اين قتل بي محاكمه ان يك نفر
 پرتست نموده و تقاضا نمودم كه يك نفر پناهنده ديگر را بايد
 استنطاق بقاعده بنمايند . دولت ايران موافقت نموده
 و وعده دادند كه از جريان محاكمه من را مستحضردارند
 بواسطه اين واقعه هيچان بسياري برپا شده و نوعاً بر اين
 عقیده اند كه شخص مقتول شده فقط بعلم اينكه سابقاً در سفارت
 متحصن بوده متهم بتقصير جعلي شده

شهر هنوز در تحت حكومت نظامي است و تأمينات مادر
 ماه ژوئن فقط شامل جرايم گذشته است
 « نمره ۹۲ »

نكريف سر جارج باركلي به سر ادوارد گري « واصله در
 ۲۵ فوريه » از طهران ۲۵ فوريه ۱۹۰۹
 اوضاع تبرير

بموجب تلگراف واصله از مستر راتیسلا قره داغیها صوفیان را
تصرف نمودند

مستر راتیسلا معتقد است تبریز تا یکماه دیگر میتواند
خردداری نماید مگر اینکه به یورش گرفته بشود و او احتمال وقوع
این یورش را نمیدهد

(نمره ۹۳)

مکتوب سرادواردگری به سرچارچ بارکلی

از وزارت خارجه ۲۵ فوریه ۱۹۰۹

آقا - مکتوب مورخه ۲۰ - مهر ماضی شما صکه مبنی
به راپورت نظریات مسیو بیزو و مسیو استراکروسیکی در باب
وضع حاضره مالیه ایران که در مذاکره اخیره شما با ان اقایان
بیان نموده بودند واصل گردید . مذاکره شما مسیو بیزورا
تصویب میکنم

(امضا) دواردگری

(نمره ۹۴)

تلگراف سرچارچ بارکلی به سرادواردگری (واصله در

۲۶ فوریه « از طهران ۲۶ فوریه ۱۹۰۹

تبریز - مستر راتیسلا در تلگراف مورخه دیروز خودش
 را پورت میدهد ~~که~~ در همان تاریخ قشون مراغه یورش سختی
 به سنگرهای غربی شهر بردند . پس از عقب نشاندن
 شدن قشون مزبور با تلفات بسیار تا مسافت معتدلی هم آنها را
 تعاقب نمودند

اردوی باسمنج هم در همانوقت حمله ضعیفی به سنگرهای
 جنوبی شهر نمودند . آنها دو عراده توپ در کار داشتند
 ولی هیچ اثری نبخشید

(نرد ۹۵)

مراسله سر نیکسن به سر ادوارد کری (واصله در غره
 مارس) از سن پترزبورغ ۲۳ فوریه ۱۹۰۹
 اقا - دیروز مسیو ایسواسکی بمن اظهار نمود (که علت
 مخالفت شدید دولت انگلیس در تهیه و اعابلی که دولت ایران را
 قادر بر بنیاد اداره با نسبه دائری بنماید بر من مستور است .
 اصرار نمودن بشاه برای ترتیب دادن قانون انتخابات و تشکیل

يك مجلسی و دولت را در حالت بی پولی و فلاکت کامل گذاردن
فایده ندارد . جناب معظم اظهار داشته که من شخصاً
میل دارم يك پیشنهاد مادی بنمایم و در هیچ مملکتی از ممالک
دنیا نمیتوان نتایج مفیده انتظار داشت بدون اینکه وسایل پولی
برای شروع بمقصود موجود بشود

من بمسیو ایسواسکی جواب دادم تا زمانیکه یقین حاصل
نشود که شاه حقیقتاً حکومت شوروی تأسیس خواهد نمود
دولت متبوعه من نمیتواند تهیه وسایل برای او بنماید . چون
مساعدت حالیه فقط قوه دادن بشاه براسی مقاومت با جنبش
وهیجان ملیون است

مسیو ایسواسکی اظهار داشت من نمیخواهم هیچ وجه نقدی
بشاه بدهم و نا اندازه هم که توانسته با مرام دولت انگلیس
مرافقت نموده ام . چیز را که من پیشنهاد میکنم بالاخصتصار
از قرار ذیل است : -

بشاه اصرار بشود که ناصحین مرتجع را منفصل و از خود
دور نموده و اشخاص کافی و ازادینخواه برای مشورت خود جلب

بنماید ، عفو عمومی اعطا بنماید ، قانون انتخابات را شاعه داده
و برای انتخابات و تشکیل مجلس موعدهی معین بکنند . پس از
آنکه تمام اینها انجام داده شد در انوقت و تا قبل از آن يك مبلغ
معتدلی مساعده باید داده بشود انهم نه بشاه بلکه بدولت اصلاح
شده ایران که بمصرف احتیاجات فوری همان ان برسد .

مخارج این قرض باید با کمال دقت در تحت کنترل و نظارت آمده
و فقط منحصر بمقاصد مشروع بکار انداختن چرخهای اداریه
بشود . مسلماً مراتب فوق پیشنهادات معتدل نافی است
و قتیکه امید این باشد که يك اداره بهتری ممکن است ایجاد
بشود البته بواسطه احتیاج به پول نباید کلیه پیشرفت محصور و
مسدود بشود . معاهدات انگلیس از مساعدت در پرداخت این
پول بدون تصویب مجلس امتناع دارد . باید بشاه اصرار
نمود که حقوق و امتیازات ملت را که بنظر ایشان خطرناک است
اعطا بنمایند و هیچ راه امیدوی برای ایشان نباید گذاشت که اگر
ناحدی مساعدت هم بکنند دولتین مراقبت خواهند کرد
صککه براسیستقرار اداره کنونی به ایشان تقویت بشود

انقدر که دولت روس بواسطه وضع حاضره دوچار نااملائیات
و مخاطرات سخت است دولت انگلیس نیست . دولت روس
نیتوانست دائماً مداومت اغتشاش و انقلاب عمومی در شمال
را تحمل بنماید . دولت روس اشتیاق دارد که تأسیسات حریت
جاری و برقرار بکردد و پیشنهادات من برای واقعیت این
امال گواهی است شافی و کافی لیکن دولت روس بر این عقیده
ثابت و راسخ است که غیر ممکن و به اعلی درجه خارج از حزم
است که یک خزانه خالی و باقشون و مستخدمین حقوق نگرفته
بتوان یک اداره دولتی داشت

(امضا) نیکاسن

« نمره ۹۶ »

تلگراف سرچارچ بارکلی به سردواری « واصله در

غره مارس ۵ از طهران غره مارس ۱۹۰۹

رشت - تلگرافی از طرف مجلس شورایی وزیرا به اعیان رشت

مخاطره شده و سوادانرا وزیر امور خارجه برای من فرستاده

تلگراف مزبور مشعر بر رد نمودن سپهدار و احتضار به اعیان

است که اگر آنها سپه‌دار را بسطت حکومت بشناسند دولت از تمام اطراف و جوانب قشون به کیلان کسپیل خواهد داشت و انوقت نه فقط به مقصرین بلکه به اشخاص بی‌گناه هم صدمه وارد خواهد شد

مسیو سبیلین اظهار میدارد که شورشیان در جاده طرف شمالی منجیل سنگر بندی نموده اند و هفته قبل غلام پست روس را توقیف کرده بودند ولی پس از استنطاق او را رها نموده اند و حرکت کرده

شعاع سلطنته زرشت وارد اینجاشده « بتاکراف ۱۸ شهر ماضی من مراجعه شود »

(نمره ۹۷)

تلگراف سر نیکلسن به سرادواری (واصله در ۳ مارس)
از سن پترزبورغ ۳ مارس ۱۹۰۹

دولت روس يك عده قشون در طرف باکو و سرحد جانا کسپیل داشته و وضع در زرشت بخدی تهدید کننده و خطرناک است که پنجاه نفر قزاق برای محافظت قوانسواکری روس به زرشت

اعزام شده

« نمره ۹۸ »

تاکر اف سرنیگلسن به سرادوار دیگری واصله در ۴ مارس
 سن پترزبورغ ۴ مارس ۱۹۰۹
 مراسله از وزیر امور خارجه دولت روس بمن رسیده مبنی
 بر اینکه شصت یا هفتاد نفر سراز و دو دسته تپه توپ مسلسل به
 ازلی ورشت فرستاده خواهد شد . پاک فرو اند کشتی جنگی هم
 به همراهی جهازی که حامل این دسته قشون است فرستاده
 میشود و فرمانده کشتی جنگی ، امور است که کر در پیاده
 ندن قشون شورشیان مخالفت بنمایند کمکت جنگی به قشون
 بنماید در صورتیکه این دسته قشون برای محافظت اروپائیان
 در ازلی ورشت کافی نباشد دسته بزرگتری قشون احتیاطی
 در باکرتکاهدشته خواهد شد

چون بدوالت روس خبر رسیده که قریب مجادله بین قشون شاه و
 شورشیان در جلفای ایران در ساحل رود ارس واقع خواهد شد نظر به وقع
 ودنی جلفای روس عیناً در مقابل آن است . کت دسته قشون به آن

محل اعزام خواهد شد و در دهات متعلق بروس اردو خواهند زد
که در صورت رخ نمودن حادثه در نجا حاضر باشند
(نمره ۹۹)

تلگراف سر جارج بارکلی به سر ادوارد کری (واصله در
۵ مارس) از طهران ۵ مارس ۱۹۰۹

﴿ اوضاع آذربایجان ﴾

مستر راتیسلا جنرال قونسول انگلیس دیروز تلگرافاً راپورت
داده که در سوم مهر حال سیم تلگراف کیپانی تلگراف هند و اروپا
بین تبریز و جلفا قطع شده . مستخدمین کیپانی از فسون چریک شاه
پرستان که در عرض راه هستند خوف دارند و نمیتوانند براسی
تعمیر سیم بیرون بروند

مستر راتیسلا نیز شعار میدارد که عسرت در تبریز شدت
نموده و آن کمیاب است

« نمره ۱۰۰ »

تلگراف سر ادوارد کری به سر جارج بارکلی

از وزارت خارجه ۵ مارس ۱۹۰۹

باید با الصراحه بدولت ایران مفهوم بدارید که اگر بواسطه
اعمال قشون شاه در این اغتشاش کنونی اسپه بقوانسوالگریه
انگلیس در تبریز وارد بیاید دولت انگلیس دولت ایران را
مسؤل میداند

(نمره ۱۰۱)

تلگراف سر: ارجح بارگلی به سرادواردگری : واصله در
۶ مارس) از طهران ۶ مارس ۱۹۰۹

تبریز

مسترداتایسلا تلگراف میکند که شاه پرستان یورش سختی
به شهر او داد و با تانکات متناهی بکلی عقب نشانده شدند
در ضمن این یورش سواران مراغه از توپخانه باسمنج هم
شهر را بمبارده میکردند ولی هیچ اثری از آن ظاهر نگردید

(نمره ۱۰۲)

تلگراف سر جارج بارگلی به سرادواردگری « واصله در
۶ مارس » از طهران ۶ مارس ۱۹۰۹

مسئول سپهبدین بمن اطلاع میدهند که است کرورد غشنتک و بک

مقدار کثیری تفنگ که برای رشت حمل شده بود در پاکو
گرفته شده

(قره ۱۰۳)

تلگراف سر نیکاسن به سر ادوارد کری (واصله در ۷
مارس) زسن بخارز در ۶ مارس ۱۹۹
مسیو ایسواسکی بن اطلاع میدهد که عزام قشون برشت
فقط از برای حفظ قونسواکریکروس که تا حال فقط نه نفر
مستحفظ داشته و محافظت جز رویها و اروپائیا در صورت
لزوم است

مسیو ایسواسکی گفت معلوم شده است که بعد کفایت قشون
ساخته از سابق در برده و انحراف شده نیز افزایش خواهد
شد و ...
خط تلگراف کبری ...
خسارت برده که ...
ایران را مسئول ...

(قره ۱۰۴)

تلگراف سر نیکاسن به سر ادوارد کری « واصله در

۸ مارس »

از سن پترزبورگ ۸ مارس ۱۹۰۹

رجوع به کرب ۶ مارس من

وزیر امور خارجه روس بین اطلاع میدهد که قزاقیکه برشت اعزام شده برای مدد نمودن به قزاقی مستحقین انجا است و آنها بجهت حراست جاز و مل اتباع روس و سایر خارجه هادر رشت و انزلی بر طبق اوامر ترانسیرال عمل خواهند نمود. وزیر امور خارجه روس نیز اختیار می رسد که طبیعتاً فونسول به احترام از مداخله در مجادلات بین شورشیان و دسته شاه پرستان مدد اومت خواهد نمود

(نمره ۱۰۵)

تلگراف سر جارج برکلی به سر ادوارد کری « واصله در ۸

مارس » از ضهرائی ۸ مارس ۱۹۰۹

اومشاع اذربایجون - ...

خبر میدهد که شاه پرستان مرادو انصرف نموده اند. چنانچه

دوات روس پیش بینی نموده بود تنها اکنون جانها را تهدید
مینمایند

« نمره ۱۰۶ »

تاکراف سر جارج بارکلی به سردوارگیری « واصله در ۹
مارس » از طهران ۹ مارس ۱۹۰۹
مشهد - مژوبسایکس بر روز انقلاب در مشهد را تاکرافاً
خبر میدهد . بازار هایسته و انجمنی تشکیل داده شده . شورشیان
تاکرافخانه را تصرف نموده اند

« نمره ۱۰۷ »

تاکراف سر جارج بارکلی به سردوارگیری { واصله در ۱۴
مارس } از طهران ۱۴ مارس ۱۹۰۹
داد طهران به رشت تقریباً تا چهل میل به قزوین مانده از
طرف شمال در تحت سایه و تصرف شورشیان یا مایون است
در جاده . فاصله های مختلف سنگی ها رسم شده

در طهران می تشویش حادث شده ولی اگر خطری در پیش
باشد از طرف مایون نخواهد بود بلکه از طرف قشون شاه پرستان

خواهد بود که عنان نقیه دشمنان از کف ساقط بشود

(شماره ۱۰۸)

مراسله سرچارج، اکلی، سراد وارد گری « واصله در ۱۵

مارس » از طهران ۲۲ فوریه ۱۹۰۹

اقا - باکمال افتخار سواد مکتوبیکه از دستر گذاردنر کفیل
کنونی ویس قونسواکری رشت در مدت غیبت مستر رابنیو
رسیده لغاً ر ال میشود که مبنی بر راپورت حوادث جدیده
در ان شهر است که بعد از مقتول شدن سردار افخم حاکم و دو
نفر از اموارین جزه مناج به مجزاشدن انجا از تحت سلطه و
قدرت شاه شده

چنانچه در تلگراف شاهزدهم شهر حال خودم راپورت
دادم سپیدار رانگه تیل ز طغیان رشت وارد انزل شده بود
دسته قایقه در رشت انجا بحکومت نجارا به اوتفویض
شودند در پیدار رانگه تیل رانگه تیل رانگه تیل رانگه تیل
عمده خارجه، میندین خبر ان شرف بره کرده و اظهار نمودند که
ماهیچ نزاعی باشاه ندارد و اندار داشته بودند که قصد ما

خفته و دن به وضع حادثه است که هر بوط بمسلك مرتجعه
 خاصان درباری اعالي حضرت معظم است و استرداد حقوق ملی
 خودمان . تلکراف من بود در خنامه خطار نموده بود که
 بواسطه توسل ما به اقدامات لازمه برای محافظت خودمان ممکن
 است خسارت بچنده رشت به طهران وارد بیايد و اردد دران
 مقطوع بشود ولی در نتیجه صورتی شخص شاه و ناصحین او مسئول
 خواهند بود

يك غلام سفارت روس که تازه کی از راه رشت مسافرت نموده
 راپورت میدهد که مایون در نقاط مختلفه در جاده مشغول سنکر
 بندی بودند ولی هیچ نوع تمرض و مزاحمتی در عبور و مرور در
 جاده نمی نمایند و اگر شاه فقط پیروی صلاح اندیشی سپهدار را
 نمود و برای انقیاد و اطاعت ان شهر قدامی نماید احتمال تمرض
 من بعد هم در تردد نیارود

چند نفر قشوق از دایران حرکت نموده ولی هنوز از قزوین
 تجاوز ننموده اند

(امضا) جارج ارکلی

ملفوظه در شهر ۱۰۸

مجتوب ، ستر کار دیر گفیل ویس قونسلر سید به

سر جارج بارکلی

از رشت ۹ فوریه ۱۹۰۹

اقا - با کمال افتخار را بوردت میدهم که دیروز هشتم شهر جاری طرف چهار بعد از ظهر یک دسته اشخاص مسلح از خانه معز الساطق برادر ن سردار منصور خارج شده و بطرف دولت الحکومه حرکت نموده و دفعتهاً به سربازان مستحقاً اشخاص شایک نمودند . بعضی از آنها جواب شایک داد و جنات در گرفت . بالاخره سربازان بزودی مغلوب شدند و شورشیان دو عراده توپ را نصرف نموده و بطرف دولت الحکومه شایک کردند . در همان حین آنها بعضی از خانه های اطراف و اندرون را که پشت اشجا بود آتش زدند و یک عده از آنها به سایر عده رفته و برای تهدید مردم به هوا شایک نموده و تمام سربازان ساخنو را خلع سلاح کردند

در این وقوع عمل فرق یک دسته سرباز شورشیان به بیخ

مدیریه که سردار الفخیم حاتم و سردار معتمد و سردار همایون برای
 صرف تبار به نیجا رفته بودند یافتند . شورشیان بواسطه
 انداختن یک بلب ورود خود را اعلام داشته و پس از آن داخل
 باغ شدند

در باب واقعات متناقضه ان مجدی روایات مختلفه است که
 حصول به حقیقت امر غیر ممکن است ولی نتیجه این شده است
 که حاکم بخراب کلواه مقبول گردیده و آن دو نفر دیگر را
 نوکرانشان با حال بدتر از مردن بمنزله اشان بردند

از قرار مذکور عمده مقتولین تقریباً بیست نفر است که دو
 نفر از آنها از دسته شورشیان بودند . از جمله مقتولین
 عمده مستشار دفتر پیشکر مابیه کیازن و عزاز الممالک مهوری
 که تازکی از طرف دولت زطهرن اعزام شده بوده اند

من نیز متأسفانه فوت خص اقا فرانس و بس قواسواکری
 را اطلاع میدهم ولی تا حال نتوانسته ام کشف بشام
 بجهت

مؤسس و سر دسته این هیجان معز الساعان و برادرش گریه

خان هستند . معزی الیه (کریم خان) دوسه روز قبل بدون اینکه کسی بفهمد وارد رشت شد

سیم تلگراف قطع شده بود و باین جهت من دست رسی به وسایل مخایره نداشتم .

امروز صبح شهر آرام بود و در عرض روز هیچ اغتشاشی واقع نشد . مستحفظان ملی در معابر قراول میدهند . يك انجمن موقتی تشکیل داده شده که به امورات شهر رسیدگی بنمایند و انجمن مزبور سردار معتمد و سردار همایون را مشترکاً به حکومت موقتی انتخاب نموده ، به اضافه بیان نامه توزیع نموده مشعر بر اینکه مردم هیچ راهی و خوفی نداشته باشند و هیجان فقط برای طرفیت پادشاه و پادشاهان دولت بوده

« امضا » هایرگاردنر

« نمره ۱۰۹ »

مراسله سرچارچ بارکلی به سرادوار گرمی (واصاه در ۱۵ مارس) از طهران ۲۳ فوریه ۱۹۰۰

اقارجورج بتلگراف دوزدهم شهر چارچ خودم اکمال افتخار

سواد بیان نامه فقه، میرن طهران در خصوص مسئله استقراض
و امتیازات خارجه و انما ارسال میدارم

چنانچه در نمره ۶۶ شهر ماضی خیردم راپورت داده ام
شرحی به این مفاد در زین طرف مایون تبریز بقونسول انجا نوشته شده
بود و مایون اصفهان هم بری هر استقراضی که بتوسط شاه بدون
تصویب مجلس بشود اعتراض و پرتست نموده اند

(امضا) جارج بارکلی

نمره در نمره ۱۰۹

بین نامه جماعت مایون طهران به سر جارج بارکلی
در تعقیب هلاق متحد المآل که قبلا از این از طرف نجمن
شوروی ذریعین ، شبها از طرف نجمن اصفهان به جناب عالی
تقدیم شده که او را بطور عمده خودت از رسانید و صاحبان امضای
ذیل که نمایندگانی هستند در هر طرف در این پابخت دستیم با کمال
افتخار خاطر محتاج در مسئله حاضر میگردیم که چون ایران دولت
مشروطه شناخته شده و در حق هر پیشنهادی برای استقرض
با امتیازی بطریق ... ۳۵ و ۳۶ قیود و قانون اساسی

باید بدو به مجلس تقدیم شده و رأی تجاس اتخاذ بشود به این جهت
 ما يك نوبت ديگر با كركل افتخار جنبه ابعالی ضاه و میداریم که هر قرض
 یا مساعدت مالی که بصورت مستقیم یا غیر مستقیم از طرف يك
 دولت خارجه یا ادارت تجارت یا صرافان یا افراد در عرض مدت
 انفصال پارلمان بدو داده بشود مات سود را براسی که از
 مسؤل ندانسته و بهیچوجه خود را عزمه داران نمیداند و هر نوع
 شرایطی برای هرامتیازی قرار داده بسودبری اجرای آن خود را
 مجبور نخواهد دانست

لذا از جنبه ابعالی استدعا میمائیم که مرحمت فرموده مواد
 مذکور قانون اساسی را، الا حذله شود و بزودی مراتب فوق را
 بسمع دولت خود آن و تجارتخانه های در ممات خود آن که در
 این مسئله دخیل هستند برسانید که میں اعمال غیر قانونی در این
 روابط حسنه ملی و تجارت دو ملت در تنس رود
 تشکرات خود را در عادت بر آن می بیند و لطف کرده در
 این مسئله بعمل خیر کنید و در رسیدن به این امر ما را یاری فرمائید
 که احترامات فائمه را قبول بنرمائید و شکر

طهران ۱۵ محرم ۱۳۲۷ (مطابق ۷ فوریه ۱۹۰۹)

(امضای ۳۱ نفر در ذیل)

(نمره ۱۱۰)

مراسله سر جارج بارکلی به سر ادوارد کری « واصله در ۱۵ مارس »

از طهران ۲۵ فوریه ۱۹۰۹

افا - با کمال افتخار خلاصه وقایع ماهانه معمولی اتنفاقیه در

ایران در عرض چهار هفته ماضی را نقلاً ارسال میدارم

« امضا » جارج بارکلی

ملفوفه در نمره ۱۱۰

خلاصه وقایع

طهران

کابینه که بی تغییر باقی مانده از قرار ذیل مرکب است

رئیس الوزرا و وزیر داخله مشیر السلطنه

وزیر امور خارجه سعد الدوله

وزیر جنگ پهلدار

وزیر آبرو نظام الملک

وزیر معارف و فواید عامه . مهندس الممالک

وزیر تلگراف . مخبر الدوله

وزیر دربار . سلطانعلی خان « وزیر دربار »

وزیر تجارت . مفاخر الممالک

وزیر مالیه . قوام الدوله

توجه عمده در اوضاع وزارت مجامع و مصروف نزاع بین سپهسالار و سعد الدوله است که میتوان آنرا گوشش و مبارزت بین دو نفوذی که در اطراف شاه کار میکنند تعبیر نمود به این معنی که نفوذ مرتجعین فاش از یک طرف و نفوذ آزادیخواه معتدل از طرف دیگر در مخصوصه اند ولی هیچ کدام از طرفین تا حال موفقیت کامل حاصل ننموده اند

مراسم عزاداری معمولی محرم امسال بواسطه کساد پول و خوف اغتشاش خیلی تخفیف داده شد . تعزیه خوانی مرسومی در تکیه دولتی بموقع اجرا گذارده نشد ولی فقط در آن خیلی مختصر تری در باغ شاه انجام داده شد

شورش در رشت تا حد کشیری باعث تشجیع و جرئت ملیون طبرستان شده

و از ۱۳ فوریه بازارها کم و بیش بسته بوده . عده متحصنین در سفارت کبرای عثمانی و شاهزاده عبدالعظیم تا حد کثیری زیاد شده و هیجان خیلی بیشتر عمومیت حاصل نموده . يك احساس تشویش عمومی شهر را فرا گرفته . عدم اطاعت مردم بی شبهه در تنزایا است و ملیون شروع به انبساط و کنایه نموده اند که حتی در صورت اعطای مشروطه هم تغییر ساطان لازم است از زمان بسته شدن بازار دوات بتوسط نظامیه اقدامات فوق العاده را جمع به تمشیت نموده است . قراول گشتی بسیار دیده میشود و سر بزوزاندارم در بازار و معابر عمده گذاشته شده . برای تهدید مردم آن دکاکین خود را بز کنند چهار نفر از کسبه را علناً چوب زدند ولی این تشدد منتج به بسته شدن يك مقدار دکاکین زیادتری شد . در ۲۴ فوریه سه نفر را به اتهام اینکه قصد بمب انداختن داشته اند دستگیر نمودند . يك نفر از آنها را بدون محاکمه مقتول نموده و نمش او را نزد يك دروازه باغ شاه اوینند . که يك نوع اخطار و تهدیدی برای مردم بشود دو نفر دیگر کنون در تحت استنطاق هستند و مجاهدتی شده

است که اشخاص دیگری را هم دخیل در این تهمت بنمایند .
 شخص مقتول و یکی از مصاحبینش در ماه ژوئن ماضی در
 سفارت انگلیس پناهنده بودند و چنانچه تلگرافاً راپورت دادم
 در این موضوع بدوات ایران اظهارات نموده ام این واقعه مردم
 را بسیار متغیر نموده چون عقیده آنها بر این است که اشخاص
 به تهمت تقصیر جعلی به قتل رسیده

در ۲۴ فوریه انگلستان در محضر عامه مقتول نمودند ظاهراً
 به قصد اینکه باز بیشتر مردم را تخویف بنمایند
 مرتجعین هر نوع افواهی را در باب فلاکت ملیون تبریز اشاعه
 میدهند و تصرف تبریز را قریب الوقوع میدانند . اگر چه
 استعداد نظامی در تحت امر شده برای دفع هر نوع هیجانی در پایتخت
 که بدون کمک از خارج واقع بشود باید کافی باشد . عهدا ارتجاعیون
 برای احتمال انقلاب در اینجا و سوء اطمینانی که کلیتاً به حیثیت
 خودشان دارند بی شک در تزلزل هستند . هیچ نوع علائم
 اعطاسیه و شروطه از شاه مشهود نیست و علی الظاهر امیدوار
 به تسایم شاهان تبریز است که بمقتیده او است انحطاط هیجان ملیون

خواهد شد

حاکمه اشخاصیکه متهم به شرکت در سوء قصد به شیخ فضل الله بودند منتج به استخلاص تمام محبوسین شد بجز يك نفر که هنوز محاکمه او خاتمه نپذیرفته

فرمانفرما هنوز در طهران است و او یکی از اعضاء سفارت انگلیس اطلاع داده بود که رأی قطعی خود را بر این قرار داده که به اصفهان نرود . سردار معتضد معاون او در ع فوریه به طهران رجعت نمود ولی دوروز بعد از آن مجدداً عزیمت نمود که در قم تشوون تجدیدیه ملحق بشود

سالار انرف یکی از خوانین بختیاری که بر علیه اصفهان فرستاده شده و دهم به طهران مراجعت نمود ولی مجدداً بعزم قم حرکت شود

قرب چهار صد نفر از فوج همدان که برای مقابلی به تبریز اعزام شده بودند ظاهراً برای بی میل بودن به تحمل مشقت این اموریت به طهران مراجعت نمودند

(امضا) اسمارت

بندریخ ۲۴ فوریه ۱۹۰۹

﴿ مشهد ﴾

ماژر سایکس در ۱۷ فوریه تلگرافاً خبر داد که یک جمع کثیری راه زنان فارس از صحرا عبور نموده و طبس را تهدید میکنند حکمران در صدد اعزام یک عده قشون به انجا است . راه یزد مسدود شده

﴿ کرمان ﴾

یک دسته سارقین در اوایل ژانویه در کرمانشاه بطرف جاده یزد جمع شده بودند بقصد اینکه راه را بر قافله حامل اسلحه و پول نقد بانک به بندند . یک استعدادی اعزام شد که آنها را مجبور بمقب نشستن نمود و قافله سلامت عبور کرد

قونسول انگلیس در ۱۶ فوریه تلگرافاً راپورت داد که دسته ملی قوت گرفته و انقلاب قریب الوقوع است حکومت از این خوف دارد که بمحض آنکه مردم ملتزم این مسئله بشوند هیچان بنمایند.

﴿ یزد ﴾

حاکم جدید عدل الدوله در ۲۳ ژانویه وارد شد در عرض ماه ژانویه طرق به یزد در دست سارقین مانده بود

اگر چه گاه بگاهی يك قافله كه به اتفاق مستحفظ حرکت کرده عبور نموده است ولی همیشه اینطور نبوده . تعداد دسته های سارقین بعضی اوقات به صد نفر میرسد . نا امنی کامل منتشر است و حوزه پارسیان پیوسته در خوف صدمه و تعرض باقی هستند . در ۱۱ فوریه قریب صد نفر زن و مرد و اطفال پارسی از سکنه مزارع اطراف تخت خود را در تلک افخانه انگلیس افکنده و تقاضای تأمین نمودند همینکه در این موضوع بحکومت نوشته شد برای نقل مکان نمودن پارسیان به محله پارسیان در شهر ترتیبات داد . از قرار راپورت قریب دویست نفر بختیاری در ۲۰ ژانویه تقریباً به سی میلی طرف جنوب شرقی یزد وارد شده اند . ظاهراً حکومت يك استعدادی فرستاد که فتیهای را که پارسیان از آنها شایکی بودند مقهور نمایند ولی جنک مختصری واقع شد که نتیجه آن مظهربت فتیها بود . وقتیکه ز فتیها استفسار شده بود که چه میخواهند جواب داده بودند « تأسیس مشروطه » . خبر این جواب ظاهراً حاکم و اهل شهر را مضطرب نموده . حاکم واعیان متابعین خود را تحت سلاح آورده متکرر بندی نموده

و توپ‌هایی مندرس را استوار کردند . حتی قراول‌های منازل اروپائیانرا هم جلب نمودند ولی پس از ایراد و اظهار ویس قونسول انگلیس آنها را عودت دادند . از قرار مذکور تفتیها بموجب احکام از نجف عمل مینمایند

(کرمانشاه)

کاپتان هاورت در ۲۰ فوریه راپورت داد که مجتهد اعظم همدان به او اطلاع داده است که علمای عمده کربلا به من تعلیمات داده اند که از تمام قونسولها خواهش بنمایم به سفارتهای خودشان اعلام بدارند که خبر پول قرض دادن دولتین بشاه به ما رسیده شاه بهیچوجه حق استقراضی ندارد و اختیار این مسئله محول به مجلس ملی است که فسایم مقام کنونی اف انجمن ایالتی آذربایجان است و برای هر مبلغی که به شاه پرداخته بشود ملت بهیچوجه مسؤل نخواهد بود . مرتجعین همدان همینکه انقلاب رشت و اقدام مجتهد اعظم را مسعوع نمودند نزد مجتهد مزبور رفته و به او اطلاع دادند که ما هم خواهان مشروطه هستیم . مجتهد اعظم به کفیل حکومت اظهار داشته است که اگر اونمیتواند بشهر بیاید و حکم

واتی بکند خودش حاضر است که حکومت اشخاص خواهان
مشروطه را بعهده بگیرد محتمل است که انجمن ولایتی بزودی
تشکیل داده بشود

﴿ شیراز ﴾

از مجادله قوام‌الملک با سید لاری هنوز نتیجه کاملی حاصل نشده
ظاهر آصف‌الدوله فرمانفرما کم بلکه هیچ قدرت ندارد
اداره امور اغلب در دست سردار فیروز است . اشتیقات مکرره
بوده است که قصد بروز شورش بر علیه ایالت هست ایالت در
ضمن يك ملاقاتی که با مستر بیل نموده اظهار داشته است که
نهایت جد و جهد را در ختم نمودن دعاوی انکلیس دارد ولی
عقیده مستر بیل بر این است که هیچ نوع امید استرداد مال التجاره
منهوبه تجارانکلیس را نمیتوان داشت مگر اینکه غرامت آنها
مستقیماً از ایالت فارس دریافت بشود و این هم مسئله ایست
که ایالت از عهده گرفتن آن امتناع دارد

﴿ خلیج فارس ﴾

﴿ بوشهر ﴾

سید عبدالحسین لاری شرحی به یکی از ملاحی عمده بوشهر
 نوشته و در آن اشاره نموده است که باقوام جنک نموده و او را
 بکلی مغلوب کرده و اشعار داشته است که پرداخت مالیات را در
 لار اکیداً غدغن نموده است

(امضا) مازد سایکس اتاشه میلیر

(نمره ۱۱۱)

مراسله سر جارج بازکلی به سرادوار دگری (واصله در ۱۵ مارس)
 از طهران ۲۵ فوریه ۱۹۰۹

اقا - در تعقیب مشروح مورخه ۲۶ شهر ماضی خودم
 با کمال افتخار راپورت میدهم که وضع اصفهان بدون تغییر باقی
 است . شهر آرام است و انتظام بنحو رضایت بخشی مستقر است
 مذاکرات مابین صمصام السلطنه و خوانین بختیاری که از
 طهران رفته و حالا در قم هستند در کار است و اگر چه روایات
 مختلف است ولی این مسئله مسلم است که هنوز قرارداد صریحی بین
 آنها داده نشده . هیچیک ز قشونیکه شاه اعزام داشته
 از قم تجاوز ننموده اند . شاهزاده فرما نر ما در طهران

مانده است

از فرار مسعود مصمص السلطنه با اصولت الدوله ایباخان قشغانی در شیراز مشغول مذاکره کرده ولی تا حال جنبشی از طرف اصولت الدوله مشهود نگردیده . چند روز قبل مصمص سوء ظن حاصل نموده بود که مخبرات بین طهران و شیراز بدون اینکه علی الرسم بتوسط اداره ایرانی اصفهان باشد مستقیماً میشود تهدید نموده بود که سیم تلگراف را قطع خواهد نمود و من به جنرال فونسول انگلیس تعلیمات دادم که بطریق غیر رسمی او را از وخامت این عمل تهدید و منع نماید مصمص در جواب پیغام مستر کرهم اظهار داشته بود که میخواهد در عرض چند روزه ازیه در تمام مخاراتی که به شیراز میرود نظارت داشته باشد با این اختیار که هر کدام را موافق مذاق ندید توقیف بنماید . او نیز اظهار نموده بود که اگر با این ترتیب موافقت نشود هرگاه سیم قطع بشود کلیه مسؤلیت آن را از عهده خود ساقط میداند . پس از مشاوره با مستر بارکر قرار بر این شد که اگر دولت ایران تقاضای

تسهیلات غیر معمول برای مخازره با شیراز بنماید که مصمم با آن مخالفت داشته باشد آن تقاضا رد بشود علیهذا مراتب مصوبه را به مصمم السلطنه اطلاع دادند

ضمناً چارج بارکلی

مجدد پس از تحریر شرح فوق بن اطلاع رسیده که مصمم السلطنه با طمینان فوق الذکر قناع نشده و به جنرال قونسول انگلیس اطلاع داده که اداره تلگرافی هند و اروپا باید بنمایند و اجازه بدهند که تمام تلگرافات را که از طهران به شیراز بتوسط اداره تلگرافی انگلیس در اصفهان مخازره مینمایند نفتیش بنماید . پس از مشاوره با مستر بارگرن در صد اطلاع دادن بدولت ایران هستم که من خودم را مجبور دیدم به اداره تلگرافی مزبور صلاح اندیشی بنمایم که بتقاضاهای مصمم موافقت بنمایند

ج ب

﴿ شماره ۱۱۴ ﴾

مکتوب سرچارج بارکلی به سرادوار دگر (واصله در ۱۵

مارس) ز طهران ۲۵ فوریه ۱۹۰۹

اقا - در تعقیب مشروحه مورخه ۲۷ شهر ماضی خودم
با کمال افتخار راپورت میدهم که در رایل این ماه
عین الدوله عنوان نمود که با نماینده های انجمن ایرانی تبریز مذاکرات
صلح نماید. لیکن زاین مذاکرات نتیجه حاصل نشد چون
طرفین بواسطه خوف خیانت و خدعه در فرستادن نماینده
بی میل بودند.

در ۶ بهر حال يك مجادله که حاوی فی الجمله اهمیتی بود
در خارج شهر واقع شد که در ضمن آن تلفات ملیون ۶ نفر بود
و تلفات شاه پرستان که بالاخره عقب نشاندند شدند ۱۲ نفر
در عرض ماه قشون شاه پرستان در کاملاً محصور بودن
تبریز موفق شدند سه چاه به جاقاوهمدان و قزوین راقره دانجها
و قشون سمدخان حاکم مرغه و عین الدوله مسدود نمودند.
بنابرین اذوقه در شهر کمیاب شده و انتظار نیست که انبار
غله بیش از شش هفته دیگر دوام بنماید. در ۲۲ شهر حال قشون
ملیون مجاهدت سختی برای فتاح راه جلقا و استخلاص دستمه
قشون ساخلومرند نمودند ولی پس از يك حمله به قره دانجها در

اور قشون تجهیزه بدون نیل بمقصود مراجعت به تبریز نمودند
 هواخواهان درباری در باغ شاه بتازکی خیلی اعتماد دارند که
 تبریز در همین روزها تسلیم خواهد شد ولی بموجب تمام اطلاعاتی
 که از مستر رائیسلایمن رسیده واضح است که تخمین عده قشون
 در تحت عین الدوله حاوی انزراق بسیار است و بعقیده مستر
 رائیسلایمن تصرف شهر بوسیله یورش برای آنها غیر ممکن است .
 امکان دارد بواسطه قحطی و فقدان اذوقه ان شهر تسلیم بشود ولی
 از مسلمیات است که تا زمانیکه اذوقه آنها دوام بنماید خودداری
 نموده و مقام خود را نگاه خواهند داشت چون ملیون میدانند که
 اگر يك دفعه رحیم خان داخل شهر بشود نمیتوانند امید هیچ
 رحم و مروتی از او داشته باشند

از قرار راپورت در نواحی اطراف ارومیه هم جنگ در کار است
 وضع تجار در تبریز خیلی بد است و تجاران کبابی از خسران
 کلی که بواسطه مسدود بودن راه جلقا برای پست و مال التجاره
 اروپا به امورات آنها وارد آمده شکایت بمستر رائیسلایمن کرده اند
 (امضا) جارج بارکلی

مجدد - ۲۶ فوریه - الان مکتوبی از جنرال قونسول
انکایس مقیم تبریز بمن رسید که سواد انرا لفاً تقدیم میدارم
ج ب

ملفوظه در شماره ۱۱۲

مکتوب مستر راتیسلا جنرال قونسول به سر جارج بارکلی

از نبر ۷ فوریه ۱۹۰۹

اذا - از قرار معلوم در جنگ پنجم فوریه تلفات از طرف
مليون با النسبه خیلی زيادتر از آنکه بدو تصور ميشد بوده .
حصول تعداد واقعی آن مشکل است ولی بعقیده من مجموع عده
مصادمین مقتول و مجروح و مفقود تماماً پنجاه نفر بوده .
این جنگ مختصر بجز عقب نشستن شاه پرستان تا اردوی خودشان
در سرد رود که بهر صورت شب را مجبور به معاودت بانجام میبودند
منجر به نتیجه نکردید . از اینرو فقدان دیسپلین و تسلط
کافی مليون و با سستی و فتور جنگیدن آنها در هر مجادله که خارج
از سنکر های خودشان واقع بشود استفاد میگردد
بعضی از افراد قشون عین ادونه با سهیل در این جنگ شرکت

نمودند و از قرار مفهوم يك عده از آنها الحال موقتاً به قشون صمد خان مامق شده اند

محقق نیست که آیا رحیم خان شخصاً در این معرکه داخل شده یا خیر ولی پسر او با يك استعدادی از قره داغها در حوالی سمت شرقی راه جلفاست و قشون صمد خان که از جانب غربی بطرف سه درود متفرقند با مشارالیه اتصال دارند و باعث ناامنی جاده مزبورند در حقیقت حالا تبریز عملاً محاصره است . هیچ ادوخته نمیتواند داخل شهر بشود اشجار میوه باغها را برای سوزاندن بریده اند و اگر چه عجزاً مقدار کافی غله برای خوراك اهالی موجود است ولی احساس تضییق و سختی به طریق مختلف میشود عدم رضایت معتابهی در طبقه تجار که هیچ معامله و داد و ستدی ندارند احاطه دارد و با وجود این اتصال مطالبه اعانه از آنها میشود و انهم براسیة مصرفی است که تا وقتیکه آنها وسایل و مایه دارند نمیتوانند از پرداخت ان امتناع نمایند مایه ملتیان چندانی امید بخش نیست و مسئله در این است که تا چه مدت توانا خواهند بود که در پرداخت حقوق قشون

خودشان مداومت بنمایند . سهم عایدات آنها از داره تلکراف
 هند و اروپا در ماه ژانویه فقط هزار و دویست تومان شد در
 صورتیکه بتازکی وجه اعانه هم از رفقای خودشان به آنها
 عاید نکرده . ضمناً خیلی کم پول هم از شهر خارج میشود
 و من تصور نمیکنم احتمال فوری اختلالی برای فقدان پول باشد
 عقیده عمومی بر این است که شاه پرستان بهمین زودیا اقدام
 در تصرف شهر بوسیله یورش خواهند نمود ولی در موفقیت
 آنها شك است و اگر محاصره شهر و مسدود بودن طرق تا دو
 سه ماه باقی بماند احتمال کلی میرود که ملیون را مجبور به تسلیم
 بنماید . از طرف دیگر مشکل شاه بوضعی باشد که تا يك
 همچو مدتی نتوانند قشون خود را مجموع نگاهدارد
 « امضا » راتیسلا

﴿ نمره ۱۱۳ ﴾

تلکراف سرجارج بارکلی به سرادوار دگری « واصله در ۱۶
 مارس » از طهران ۱۶ مارس ۱۹۰۹
 دیروز شاه مسیو سبلین را بدر بار احضار کرد

در جواب تقاضائی که ان اعلیحضرت برای صلاح اندیشی
 نموده بود مسیوسبیلین اظهار داشته بود که اگر ان اعلیحضرت
 به تشکیل یک مجمی از نماینده های فرق و طبقات مختلف در
 طهران برای اعماق نظر در اوضاع که (پیمهندی است که
 وزیر امور خارجه به اعلیحضرت معظم عرض و تقدیم داشته بود)
 موافقت نماید احتمال ان میرود که کش مکش حاضره را مرتفع
 بدارد . ان اعلیحضرت وعده نمود که به این پیش نهاد
 موافقت نماید . سعدالدوله بمن اطلاع میدهد که او این پیش
 نهاد را بشاه به این امید نموده است که بلکه از ان مجمع یک رأی
 متقن عالی در مساعدت و تأیید یک مشروطه بتوان تحصیل
 نمود . چنانچه ترکیب این مجمع مثل ان مجمع مشاوره استهزا
 امیز ماه دسامبر نباشد و ایون در حضور باین مجمع راضی بشوند
 بعضی نتایج مفیده را میتوان امیدوار بود . سعدالدوله
 بن اظهار میدارد که او از اهمیت ترکیب این مجمع واقف است

لنگراف سر جارج بارکلی به سر ادوارد کری (واصله در

۱۶ مارس (از طهران ۱۶ مارس ۱۹۰۹)

﴿ اوضاع آذربایجان ﴾

مسترو اتیسلا جنرال قونسول انگلیس تلگرافاً خبر میدهد که شاه پرستان جلفای ایرانرا تصرف نمودند . راپورت داده شده است که سکنه انجا از رودخانه عبور نموده و بجنابک روسیه رفته اند

﴿ نمره ۱۱۵ ﴾

تلگراف سرادارگری به سر نیکلسن

از وزارت خارجه ۱۷ مارس ۱۹۰۹

من دیروز با شارژدفر روس صحبت دستم مشارایه اظهار نمود بحدی متوحش است که اگر غارتگریان شاد پرست بخواهند در جلفا در پیش چشم روسیازنها و طامال واقفل عام بنمایند بختل مداخله دولت روس در امور ایران حتی الوقوع بشود

در جواب من اظهار داشتم بیم ن است که هنوز شاه ارزومند وقوع مداخله روس باشد چون ان مؤید اعلیحضرت معظم تصور خواهد شد . عقیده قطعی من بر این است که اگر یک مرتبه دولت روس بر ان اعلیحضرت تصحیح بدارد که از مداخله بهیچوجه

انتقاعی متوجه ایشان نخواهد شد بلکه از هر جهت احتمال می رود که بواسطه عدم لیاقت و کمفایت او در حکمرانی مملکتش منتج با انفصال او از سلطنت بشود علیحضرت معظم بدون فوت وقت اعلان یک مشروطه خواهد نمود که نتیجه آنی ان التیام و انحطاط اوضاع در تمام ایران خواهد بود

بدون توصیه در تعقیب یک همچو روشی من پیشیاد نمودم که اگر به عقیده مسیو ایسولسکی اقدام سلامت و مطمئنی است و اگر مقتضیات قطعاً اینستله را لازم میدارد دو بیست هزار ایره از وجهه قرضه سهمی دوات روس ممکن است فوراً پرداخته بشود پس از آن همیانه که تمام قرضه را مجلس تصویب نمود سهمی ما تأدیبه شود . در باب تعیین وزیرای شاه من بانهاده گرفتن مسوولیتی که از اتحاد یک همچو روشی تولید خواهد شد مخالفت دارم ولی امکان دارد که قرض را منروط به تغییر هیئت وزراء و نامزد شدن وزرائی که محل وثوق باشند نیز پس ذنکه مطلع شدیم که شاه بچه اشخاص را بوزارت جدید خود انتخاب کرده نوقت ما میآید بچشم درک بشناسیم که بشرطی در . . .

اجرا کذا شده شده یاخیر

﴿ نمره ۱۱۶ ﴾

تلکراف سر جارج بارکلی به سر ادوارد کری (واصله در ۱۸

مارس) از طهران ۱۸ مارس ۱۹۰۹

اوضاع بندر عباس - تلکراف، ورخه دیر و زجنرال قونسول

دولت انگلیس مقیم بو شهر حاکی است که بواسطه فشار مجتهدین

نجف و سادات لارستان ملتیدان بندر عباس زمام اختیار حکومت

را در کف گرفته و کمرک خانه را تصرف کرد را بد - جنرال

قونسول مزبور از صاحب منصب ارشد بحری تقاضا نموده

است که يك فرو نگشتی جنگی برای حفظ منافع انگلیس به بندر

عباس بفرستند

﴿ نمره ۱۱۷ ﴾

تلکراف سر جارج بارکلی به سر ادوارد کری (واصله در

۱۸ مارس)

از طهران ۱۸ مارس ۱۹۰۹

بندر عباس - جنرال قونسول انگلیس مقیم بو شهر امروز

تلگرافاً راپورت میدهد که بموجب اطلاع واصله از قونسول انگلیس
 يك فروند کشتی اعلیحضرتی دیروز به بندر عباس رسیده
 ملیون رئیس بلژیکی کمرک را مخیر نمودند که یا در استخدام ملت
 باقی بماند و عایدات را به ملیون بپردازد یا از انجا حرکت بنماید .
 عایهنا رئیس کمرک خارج شد . همه کس مسلح است و دستجات
 مسلح اتصال از داخله وارد میشوند . حاکی که از فرقه ملیون
 است فعلاً نظم را کاملاً مستقر داشته است

﴿ نمره ۱۱۸ ﴾

تلگراف سر جارج بارکلی به سر ادوارد کری (واصله در ۱۸ مارس)
 ز طهران ۱۸ . رس ۱۹۰۹

بندر عباس - تلگراف ذیل به جنرال قونسول انگلیس مقیم
 بوشهر واجع بتلگراف ۱۷ مارس خودش بخباره شده است : -
 « قایق جنگی فقط در صورت در بندر عباس توقف نماید
 که قونسول انگلیس بع دولت انگلیس را در خطر بداند
 البته قشون بحر بر فقط در صورت احتیاج فوق العاده پیاده
 خواهند نمود »

﴿ نمره ۱۱۹ ﴾

تلکراف سرجارج بارکلی به سرادوار دگری (واصله در ۱۸ مارس)
از طهران ۱۸ مارس ۱۹۰۹

بندر عباس - جنرال فونسول انکایس، مقیم بوشهر در طی
تلکرافی مورخه دیروز راپورت میدهد که ملیون کارگذار بندر
عباس را بحکومت انتخاب نموده اند

﴿ نمره ۱۲۰ ﴾

تلکراف سرجارج بارکلی به سرادوار دگری (واصله در ۱۸ مارس)
از طهران ۱۸ مارس ۱۹۰۹

تلکراف ذیل از جنرال فونسول انکایس، مقیم بوشهر

بمن رسیده :

• نظر باخبارات امروز از بندر عباس من در باب اوضاع اینجا
با همکار روسی خودم مذاکره نموده ام . اهالی تا حال در
پیروی تعلیمات ملامهای ملی مرند بوده اند ولی حالا محتمل
است در تعقیب سر مشق ملیون بندر عباس قیام بنمایند .
حاکم يك وجود ناقصی است و فعلاً هم غایب است . قشون

ساخو عبارت از دویست نفر سرباز ایرانی از اصفهان است و نباید انتظار داشت که آنها به اداره کمرك یا مأمورین محلی هیچ تقویت مهمی بر علیه دسته ملی بنمایند . بلحاظ امکان هرج و مرج عمومی ما این مسئله را مقرون به حزم میدانیم که يك فروند کشتی جنگی در اینجا یادر يك مسافتی که بسهوات به از دسترس باشد داشته باشیم که حفظ منافع ما را بنماید اگر چه عجائلاً دلیلی برای خوف صدمه و تعرض عمدی خارجه ها موجود نیست البته جنابعالی تدقیق در این مسئله خواهید نمود که آیا نظر به مرهون بودن عایدات کمرك بوشهر فعلاً نزد ما هیچ اقدام مخصوصی لازم خواهد بود یا خیر »

(نمره ۱۲۱)

تلکراف سرجارج بارکلی به سرادوار دگری (واصله در ۱۸ مارس)

از طهران ۱۸ مارس ۱۹۰۹

بندو عباس . در جواب تلکراف ۱۷ مارس جنرال قونسول

انکلیس مقیم بوشهر من از قرار ذیل تلکراف نموده ام :

« قونسول انکلیس باید به ملیون اطلاع بدهد که عایدات کمركات خلیج

نزد دولت انگلیس مرهون است و باید از آنها تقاضا بشود که عایدات كمرک بندر عباس را به قونسولگری مسترد بدارند که با مراقبت قونسولگری منحصرأ بمصرف تأدییه فرع قرضه‌های دولت انگلیس برسد . ممکن است خاطر نشان آنها بشود که وقتیکه ملیون پبریز ماتفت شدند که عایدات كمرک اینجا نزد دولت روس رهن است دیگر مداخله در آن نمودند .

من در صدد اطلاع دادن بدولت ایران هستم که مطالبه عایدات كمرک را من از بابت فرع قرضه خودمان می‌نمایم و حقوق كمرکی که تجار انگلیسی به ملیون پرداخته اند کاملاً تأدییه شده محسوبست و آنها بری الذمه اند .

(نمره ۱۲۲)

تاکراف سر نیکلسن به سر ادوارد کری (واصله در ۱۹ مارس)
از سن پترزبورغ ۱۹ مارس ۱۹۰۹

به عقیده مسیو ایسولسکی معتنم است که در موقع پیشنهاداتی که نمایندگان در طهران بشاه می‌نمایند امی الاقتضا این عقیده را هم منضم بنمایند که ناصر الملک که فعلاً در پاریس است به طهران

احضار بشود

(نمره ۱۲۳)

تلگراف سرادواردگری به سه نیکلسن

از وزارت خارجه ۱۹ مارس ۱۹۰۹

ناصرالملک

رجوع بتلگراف مورخه امروز شما

من موافقت دارم که احضار ناصرالملک به ایران صلاحیت دارد

(نمره ۱۲۴)

تلگراف سرادواردگری به سرجارج بارکلی

از وزارت خارجه ۱۹ مارس ۱۹۰۹

اعلیما نیرا که بجنرال فونسول انگلیس مقیم بوشهر بموجب راپورت

مندرجه در تلگراف ۱۸ شهر حال خودتان داده اید تصویب مینمایم

﴿ نمره ۱۲۵ ﴾

تلگراف سرادواردگری به سرجارج بارکلی

از وزارت خارجه ۲۰ مارس ۱۹۰۹

رجوع بتلگراف ۱۸ شهر حال شما من از اداره بحری تقاضا

نموده ام که يك فروند قایق جنگی به یو شهر فرستاده بشود با تعلیماتیکه در مدت طمیان انقلاب تمام خارجه هارا محافظت نماید من نیز تقاضا نموده ام که همین قسم تعلیمات به قایق جنگی که به بندر عباس اعزام شده داده بشود

(نمره ۱۲۶)

تلگراف سر جارج بارکلی به سراد و ارد گری « واصله در ۲۲ مارس » از طهران ۲۲ مارس ۱۹۰۹

بموجب تلگراف جنرال قونسول انگلیس مقیم تبریز جنابا هنوز در تصرف ماتیان است لیکن قشون شاه پرستان تمام قراء حوالی را غارت نموده و آتش زده اند

(نمره ۱۲۷)

تلگراف سر جارج بارکلی به سراد و ارد گری « واصله در ۲۲ مارس » از طهران ۲۲ مارس ۱۹۰۹

بموجب يك تلگرافی از کنفیل ویس قونسولگری رشت قزاق روسی برای ازدیاد مستحفظین قونسولگری وارد شده

(نمره ۱۲۸)

تلکراف سر جارج بارکلی به سر ادوارد کری « واصله در ۲۲
مارس » از طهران ۲۲ مارس ۱۹۰۹

تلکراف امروز من در باب اوضاع جنگاً

بنا بر حس بشریت من و مسیو سبلین مراسمه سختی بدولت
ایران نوشته و تا آگید توده ام که شاه احکام قطعی مستقیم به
رحیم خان صادر بنمایند که از جنگ با این قواعد و حشیانه
احتراز نماید

(نمره ۱۲۹)

تلکراف سر جارج بارکلی به سر ادوارد کری « واصله در ۲۳
مارس » از طهران ۲۳ مارس ۱۹۰۹

تلکراف ذیل از کفیل جنرال قو اسول کری انگلیس مقیم بوشهر
رسیده .

« امروز سید مرتضی اهری از طرف ملیون بطریق مسالمت
مهام حکومت را بتصرف در آورد . برای این قصد یک عده
تفنگ چینی تنگستان را وارد شهر نمود . سنا . صرف کمرک

موضوع بحث است ولی تا حال مذاخلة در این باب نشده . من
در صدد اطلاع دادن به سید مزبور هستم که کمراکات نزد ما
مرهون است . حاکم هنوز غیبت دارد . مورین محلی عمده
مستغنی شده اند .

« نمره ۱۳۰ »

تلکراف سرجارج بارکلی به - رادوارد گری « واصله در ۲۴
مارس » از طهران ۲۴ مارس ۱۹۰۹

شاه و مشروطه - رجوع بتلکراف ۱۶ شهر جاری من -
از تشکیل مجمع منظوره اعلی حضرت شاه واضح است که آن
اعلی حضرت پیش از هر وقت متمایل به ارتجاع است اگر اصلاً یک
هم چه جمعی منعقد بشود بی شبهه بر علیه مشروطه رأی خواهند داد
سمندلواه اظهار میدارد که من در آن مجمع حاضر نخواهم شد
مشارتیه خیلی مأیوس شده است

من و مسیو سباین مراسله مشترکی نوشته و اشعار داشته ایم
که تعیین اشخاص مدعوه برایش حضور در مجمع را تصویب
نمی نمایم

نمره ۱۳۱

تلگراف سر جارج بارکلی به سر ادوارد کری (واصله در ۲۴ مارس)
از طهران ۲۴ مارس ۱۹۰۹

بعضی الواطان دیشب چهار نفر از متحصنین را در حضرت
عبدالعظیم مقتول نمودند

من و مسیو سبایه سر امداد مشترکی نوشته و اصرار نموده ایم
که مرتکبین این امر ازات برسند و اخطار نموده ایم که هرگاه
انگشاش عمومی ندهند و پیرو این نوع جنایات را در بر خواهد
داشت باعث صدمه و خطر اتبع انگلیس و روس بشود چه مسوالتی
برعهده دولت ایران وارد خواهد آمد

نمره ۱۳۲

تلگراف سر جارج بارکلی به سر ادوارد کری (واصله در ۲۵ مارس)
از طهران ۲۵ مارس ۱۹۰۹

بموجب تلگرافی که از جنرال فرانسه و انگلیس مقیم تبریز
رسیده در میان طبقات فقیرتر در شهر سرت و اضیق خیلی
زیادی شیوع دارد . مستر رتیسال نیز ندارد که این مقاومت

و ایستادگی زیاد طولانی شود

شماره ۱۳۳

تلاکراف سرچاپه ای که در سردوار دگری (واصله در ۲۵ مارس)

از طهران ۲۵ مارس ۱۹۰۹

جنرال قنسول آنکارا از تبریز واپس می دهد که اعتقادات

بر این است که رحیم خان دولت انجیر را که از اروپا می آمده

توقیف شده و ضایع نموده است. مستشار بین دستخانه گفته است

هر شخص که مدتی در دولت با او را با کلاه خواهد زد

یک سال در آنجا خدمت نماید. منافع تجاری انگلیس

خواهد شد. دولت و کنگره دولت خرجه را رحیم خان

بغاوت برده

شماره ۱۳۴

تلاکراف سرچاپه ای که در سردوار دگری (واصله در ۲۶ مارس)

از طهران ۲۶ مارس ۱۹۰۹

رحیم خان آنکارا در باب اوضاع طهران

شرف در آنجا است. دولت و کنگره دولت خرجه را برای اینک

بما اظہار میدارد کہ او در حدود مرجمه به ریعت بر اثر تقاضای
 مستحقان است چون با این اعتقاد این مرد نه یک حمله مشابه
 قتل جدید در حضرت عبدالعظیم بدستگزی تودش را باید
 منتظر باشد . صدر الدین یزدی سرور مردم مانتضای
 انفصال نایب الامم و طریقتی است که در این مملکت
 تقریباً بطور یقین ستیزه نسبت کرده . صدر الدین یک
 اظہار میدارد که اگر این مملکت را بکنند ایم اسباب
 اطمینان من میشود و دیگر است از مملکت دست
 من و مسیبه سببند از طرف شرعی . در صورتی که دست
 و اصرار کرده ایم که تبه میر آید . در صورتی که بنام پیر شاه
 و مصالح دوات و است برود . در صورتی که و نماند
 که از اثر اعتدال با اتبع در در . در صورتی که در مسؤل
 خو هم دانست و گراب . در صورتی که و وقوع
 خسارت و حود . در صورتی که

از وزارت خارجه ۲۶ مارس ۱۹۰۹

رجوع بتلگراف دپروز شما

اگر شما مقتضی میدانید بمعاضدت همکاری روسی خودتان ممکن است بدوات ایران اظهار بدارید که غرامت پست های انگلیسی که ضایع شده است از آنها مطالبه خواهد شد و دوات انگلیس در صورت حدوث هر خسارتی که بواسطه اعمال مأمورین شاه بتجارت انگلیس وارد بیاید دوات ایرانرا مسؤل میدانند

(غره ۱۳۶)

تلگراف سر نیکلسن به سر ادورد کری « واصله در ۲۷ مارس »

از سن پترزبورغ ۲۷ مارس ۱۹۰۹

رجوع بتلگراف ۱۷ مارس شما

من یاد داشتی بوزیر نوشته و از او تقاضا نمودم که بدادن تعلیمات بنمایند کار دولتین موافقت بنماید که کاملاً بشاه مفهوم بدارند که اگر دوات روس مداخله بنماید از آن هیچ انتزاعی برای آن اعلیحضرت حاصل ننهد . اگر عین صورت معظم بتعقیب مسلات کنونی خود که متضمن مخاطرات مهمه بر آسایش حیثیت شخصی او است

مداومت بنماید آن مداخله ممکن است منجر به انفصال او از مقام سلطنت بگردد. من نیز اشعار داشتم که خوب است بشارژدافر روس تعلیمات داده بشود که برای تمام خساراتی که بواسطه رحیم خان و متابعین او بمنافع روس و انگلیس در شمال ایران وارد بشود دولت ایران را مسؤل فرار بدهد.

{ نمره ۱۴۷ }

تلگراف سرچارچ باوگلی به سرادور دگری (واصله در ۲۸ مارس)

از طهران ۲۸ مارس ۱۹۰۹

تلگراف ذیل از ژنرال هونسون انگلیس مقیم تبریز بمن رسیده

« یکی از مایهون نامی بمن اطلاع می دهد که

اذوقه در تبریز منتها تازه خفته دیگر بکلی تمام خواهد شد »

« نمره ۱۴۸ »

تلگراف سرچارچ باوگلی به سرادور دگری « واصله در ۳۰

مارس » از طهران ۳۰ مارس ۱۹۰۹

بوشهر - تلگراف تبریز « شروز جزای قواسم

انگلس مقیم بوشهر بمن رسیده - »

اولین جور بقتل خارج از سرزمین تفری دیشب آخر شب بمن
 رسیده که بطریق مرسله در آن نزدیک تفری که واسطه است
 فرستاده شده و در آن رساله داشته بود
 مید ابتدا به بن بین کرده که حفظ منافع مسلمه دولت و
 مات انگلیس یکی و فریض ایه بیون است پس از آن او
 اشعار داشته است که بری عدیضان و اقرضتی قورسولگری
 در مسئله عایدات تفری ز پیش نهاد میباشیم که قرار داده
 صحیحی باشد و در این مدت که دسته مایون برای خارج یومیه
 نگهداری تثبیت چینی بودند تا آنکه خود بد آرند و
 بقیه نزدیک تفری در آنجا که خرفین انتخاب بنمایند
 سپرده بشود و در صورتی که اوقات نزدیک اوبه ماند در عرض
 آن مدت دسته مایون جور بقتل خارج در اتمریق انداخته و ضمناً
 از مراکز بیجهت بیست و نه ساله بیاض و اعتمد شود یا دولت
 انگلیس اثبات دعوی شود نزد پر تو خواهند داشت
 شرح جور بیجهت بیست و نه ساله بیاض و اعتمد مر تفری
 بک ملای منصب بیست و نه ساله بیاض و اعتمد مر تفری

فقط بواسطه این است که او میتراند در هر آن از داخله که خودش
هم اهل انجاست يك جمعى تفنگ چيان تنگستان را به بوشهر
احضار نماید چنانچه در این موقع هم فرود . تعداد واقعی در اینجا
تقریباً هزار نفرند ولی از هم بومیه بیایند . ایرانیان چه ملتیان
و چه سایرین اعتقادى به صداقت و صمیمیت سید ندارند و
میتوان معتقد بود که سادایک که او به ماطه و قدرت خود در
اوضاع باقی است بسیار حق است لکن کم مال الذبحاره وارد و
کمتر از کمرك . استخراج شود و در فرود به راین شهادت کمرك
خیلی قلیل خواهد بود . در این مختصر تفنگ چين تنگستانی
اهالی بوشهر را دو چهار يك طرف دائی فروده و آنها اغلب
اظهار عقیده مینمایند صبیح چیز دیگری بجز يك نوع
مداخله از طرف دولت انگلیس است . سانس و نظرها اعاده
بدهد . نظر به اشتیاق دولت انگلیس رحمتی که امکان احترام نمودن
از چنین عدلی من در صدمه سانس از دولت انگلیس است ثانوی از
طرف جناب عالی به سید مزبور که وقتاً
به قونسولگری تنگستان خواهد بود
بجواب دهم که

از اظهارات دوستانه - خیلی مشغولم ولی نمیتوانم تصور بکنم
 که بموجب پیش نهاد شما به هیچ وجه منافع انگلیس محفوظ و
 مرعی بگردد و من پیش نهاد شما را مبتنی مذاکرات دوستانه ولی
 مجدانه من بعد ما این خوده ان قرار خواهیم داد

تا زمانیکه تمایمات ثانوی از طرف جنابعالی برسد من سعی
 خواهم نمود که سید را متقاعد بنمایم که مبلغ ما خودی یومیه
 خود را تقلیل بنماید و جلب رضایت و را به یک نوع قرارداد
 مناسب موقتی بنمایم که باز و سینه بینه عایدات برسم امانت
 سپرده شود و نیز عده آژنک چینی را هم تکسیر نموده و چند نفر
 اشخاص معتد هم برای معاضدت خودش تهیه نماید که به رفق
 و وفق امورات جاریه محلی بپردازند

۴ فروردین ۱۳۹۹

تلگراف سر جارج رگی به سردار دوازدگری « واصله در ۳۰

مارس » از طبر فی ۳۰ مارس ۱۹۰۹

بو شهر - تلگراف سردار دوازدگری جنرال قونسول انگلیس

مقیم بو شهر تین بخا بردند و دادند -

« رجوع بتلکراف اخیر ما قبل خودم کشتی اعالی حضرتی موسوم به « ردبرست » وارد اینجا شده . تا حدی که اتباع انگلیس منظورند همچو ازوم مخصوص نیست صکه فعلاً من را مجبور به تقاضای استعداد بیشتری بنماید اگر چه تعداد افراد نظامی جهاز ردبرست بی نهایت قلیل است و من کمان میکنم یک فروند جهاز جنگی دیگر که محتوی دو بیست الی سیصد نفر سرباز اروپائی باشد باید اعزام بشود »

﴿ فرد ۱۴۰ ﴾

تلکراف سر جارج بارکلی به اسراده وارد گری (واصله در ۳۰ مارس)
از طهران ۳۰ مارس ۱۹۰۹
تلکراف ذیل را به جنرال قونسول انگلیس ، قیم بوشهر مخا بره
نموده ام :-

« باید به مید و کداً خاطر نشان بنماید که دولت انگلیس به تأدیبه مرتب اقساط ماهانه به بانک شاهنشاهی از بابت فرع قرضه مدیونی به انگلیس که عایدات کمركات بوشهر وثیقه آن است خیلی زیاد اهمیت قرار میدهد . باضافه باید باو اخطار بنمائید که

ممکن است من ناچار بشوم که بدولت انگلیس توصیه بنمایم که اقدامات برای حصول پرداخت این اقساط بنمایند .
 باعث تعجب است که سید برای اثبات حق ما به قول شما اکتفا نموده

جواب شما به سید را تصویب مینمایم بهمچنین روشی را که در عبارت اخیر تلگراف ۲۹ مارس خودشان پیشنهاد نموده اید «

﴿ نمره ۱۴۱ ﴾

تلگراف سر جارج بارکلی به سر ادوارد کری (واصله در ۳۰ مارس)
 از طهران ۳۰ مارس ۱۹۰۹

در کرمانشاه شورش و طغیانی بروز نموده که مبتدای عمده آن بر علیه یهودیان بوده . چندین نفر از یهودیان مقتول شده اند .
 خانه یکی از اتباع انگلیس را قشون غارت نموده اند .
 من از مأمورین محلی شکایت سختی بدولت ایران نموده و مطالبه غرامت خسارت وارده به اموال انگلیس را کرده ام .
 ظاهراً کابیتان ما واردت برای اسکات و آرامی اوضاع حتی القوه
 جد و جهد نموده

(نمره ۱۴۳)

تلگراف سر جارج بارکلی به سر ادوارد کری (واصله در ۳۰ مارس)

از طهران ۳۰ مارس ۱۹۰۹

جنرال فونسول انکایس تلگرافاً خبر میدهد که اوضاع در تبریز

روبه بدی می رود . چندین نفر از جوع تلف شده اند

دسته نظامی تصمیم عزم نموده اند که جنگ را ممتد بدارند در

صورتی که يك قسمت از ملیون برای مذاکره صلح

حاضرند . ستار خان میگوید همینکه کلیه ذخایر غذایی

مستهلک شد اهالی باید از شهر خارج شوند . مشارالیه اظهار

میدارد که يك ذخیره احتیاطی برای اشخاص جنگی نگاهداشته

شده است .

اتیه اتباع خارجه در يك هم چه صورتی ظاهراً باعث

نکرتی ستار را تسلا شده

﴿ نمره ۱۴۳ ﴾

تلگراف سر ادوارد کری به سر جارج بارکلی

از وزارت خارجه ۳۱ مارس ۱۹۰۹

نظر به اهمیت ترنپب اوضاع تبریز که در طی تلگراف ۳۰ شهر جاری شمارا پورت داده شده باید به شاه اخطار بشود که برای هر صده و تهرضی آنکه به قونسول گری انگلیس و جان و مال اتباع انگلیس وارد بیاید دولت انگلیس ان اعلیحضرت را مسؤل خواهد دانست

از دولت روس هم تقاضا شده است که بنمایند و طهرانی خودشان همین قسم تعلیمات بدهند

« نمره ۱۴۴ »

تلگراف سرادوار دگری به سرنیکلسن

از وزارت خارجه ۳۱ مارس ۱۹۰۹

لطف نموده از دولت روس تقاضا بنمائید که پنجوی که در تلگراف مورخه امروز من به سر جارج بارکلی مصرح است يك اخطاری به شاه بنمایند

« نمره ۱۴۵ »

تلگراف سرادوار دگری به سر جارج بارکلی

از وزارت خارجه ۲ آوریل ۱۹۰۹

رجوع به تلگراف ۳۰ مارس شما

یافتند و اندجه از سیار جنگی اعلیٰ حضرتی از درجه دوم موسوم
به « فاکس » تا حال از هنجام بعزم به شهر حرکت کرده است
« نمره ۱۴۶ »

تلگراف سر جارج بارکلی به سر ادوارد کری « واصله در ۳
اوریل » از طهران ۳ اوریل ۱۹۰۹

تلگراف ذیل از جنرال قونسول انگلیس مقیم تبریز بمن رسیده :-
« ملیون ارومیه که اکنون به جنبش آمده اند حاکم ارومیه را
به سلماس نقل نموده اند »

« نمره ۱۴۷ »

مکتوب سر نیکلسن به سر ادوارد کری « واصله در ۵ اوریل »
از سن پترزبورغ اول اوریل ۱۹۰۹

اقا - با کمال افتخار سواد مراسله واصله از مسیو ایسولکی
را که حاکی از اطلاع متزایستودن مستحفظین قونسولگری
روس در استرآباد است تمنا ارسال میدارم

« مضا » نیکلسن

— ملفوفه در نمره ۱۴۷ —

ترجمه مراسم اسامه مسیو ایسولکی به سر نیکلسن

بتاریخ ۳۱ مارس ۱۹۰۹

سفیر کبیر عزیزم — محترماً خواطر شمارا استحضار میدارم
که انقلاب مهم در استرآباد بروز نموده و ما مصلحت دیده ایم
که ۲۵ نفر به عده مستحفظین قونسولگری خودمان در آن
شهر بیفزائیم « امضا » ایسولکی

« نمره ۱۴۸ »

تلگراف سر نیکلسن به سراد و اردگری (واصله در ۶ آوریل)

از سن پترزبورغ ۶ آوریل ۱۹۰۹

دوات روس عده مستحفظین قونسولگری مشهد خود و اضافه نمود

مسیو ایسولکی امروز بمن اطلاع داد که عیناً در تحت هم از

شرایطی که مستحفظین قونسولگری رشت اضافه شده بود عده

مستحفظین قونسولگری مشهد هم اضافه شده

« نمره ۱۴۹ »

تلگراف سر جارج بارکلی به سراد و اردگری « واصله در ۶

اوریل ۶ از طهران ۱۹۰۹

جنرال قونسول انگلیس مقیم تهریز راپورت میدهد که اولین دفعه که شاه پرستان بداخل شهر بمبارده گردند دیروز در ضمن مقابله توپخانه طرفین بود . يك اندازہ خرابی و خسارات به عمارات وارد شده و بسیاری از اشخاص خارج از جنگ مقتول و مجروح گردیدند

(نمره ۱۵۰)

تلگراف سرچارج بارکلی به سر ادوارد کری (واصله در ۶ اوریل)

از طهران ۶ اوریل ۱۹۰۹

وضاع اذربایجان

تلگراف ذیل از جنرال قونسول انگلیس مقیم تهریز رسیده

« دسته که در اینجا خواهان اصلاح هستند سعی دارند که

مستقیماً با شاه داخل در مذاکرات صلاح بشوند

در چنانچه قبل شهرت دست که يك استعداد مکملی ؛ ایسے

کرمک و استخلاص از سلباس خواهد رسید . ظاهراً این خبر

به تحقیق پیوسته و از قرار معلوم استعداد مزور به در خلیل رسیده

(نمره ۱۵۱)

تلکراف سر نیکاسن به سر ادوارد کری (واصله در ۷ آوریل)

از سن پترزبورغ ۷ آوریل ۱۹۰۹

یاد داشتی از طرف دولت روس بمن رسیده مبنی بر اینکه نظر

به ازدیاد مخاطرات در شمال ایران و قصور اقداماتی که تا حال

برای جلوگیری از عبور سلحه و انارشیستهای قفقازی بایران شده

دولت روس رأی قطعی خود را بر این قرار داده که یک فروند

جهاز جنگی بانزلی بفرستد که در انجا مقیم باشد و کشتی جنگی

دیگری برای انجام وظایف پلیسیه در خارج نزی اعزام ندارد

همین قسم قدامات هم در خلیج استرآباد خواهد شد

(نمره ۱۵۲)

تلکراف سر ادورد کری به سر نیکاسن

از وزارت خوجه ۷ آوریل ۱۹۰۹

راجع بتلکراف ششم شهر جاری شد

باید از دولت روس تقاضا بنمائید که بمستحفظین روسی در

مشهد تا ایماست بدهند که در صورت لزوم محافظت جانی از اتباع

انکلیس مقیم انجا بنمایند

﴿ نمره ۱۵۳ ﴾

تلکراف سر نیکسن به سر ادوارد گری (واصله در ۸ آوریل)

از سن پترزبورغ ۸ آوریل ۱۹۰۹

راجع بتلکراف هفتم شهر جاری جناب‌عالی

مسیو ایسولسکی بن اطلاع میدهد تعایبات داده خواهد شد

صکه مستحقظین روسی در مشهد جان و مال اتباع انکلیس را

حفظ بنمایند

﴿ نمره ۱۵۴ ﴾

تلکراف سر نیکسن به سر ادوارد گری (واصله در ۸ آوریل)

از سن پترزبورغ ۸ آوریل ۱۹۰۹

در ضمن ملاقات امروز من با مسیو ایسولسکی جناب معزی

الیه بن اطلاع داد که از طرف سفارت روس در طهران یک نفر

ترجمان و پنج نفر نران به قزوین اعزام شده که اجزای اداره راه

را در انجا محافظت بنمایند

تلکراف سرجارج بارکلی به سرا دواردگری (واصلہ در ۸ اوریل)
از طهران ۸ اوریل ۱۹۰۹

اصفهان

بموجب راپورائیکه از جنرال قونسول انگلیس مقیم اصفهان رسیده
انتظار هست که نایک هفته دیگر سردار اسعد بایک عده سواری
که از قرار مذکور دو هزار نفرند وارد اصفهان بشوند
دو نفر از خوانبندی که از طهران رفته بودند در پنجم شهر جاری
از کاشان بزم اصفهان حرکت کردند . چندین نفر خوانین از
اصفهان حرکت خواهند نمود که در مورچه خورد آنها را ملاقات
بنمایند . بختیاربها در اصفهان اعلان داشته اند که دو غره ماه نو
(۲۰ شهر جاری) قصد عزیمت بطرف طهران را دارند

تلکراف سرا دواردگری به سرجارج بارکلی

از وزانتخارجہ ۸ اوریل ۱۹۰۹

بموجب اطلاعیکه بدولت روس رسیده اهالی تبریز حاضر خواهند

بود که در صورت حصول شرایط مناسب و مقتولی از شاه تسلیم بشوند علیهذا دوات مشارالیه پیشنهاد نموده اند که نماینده های دولتین انگلیس و روس مقیمین طهران به جنرال قونسولهای تبریز خودشان تعلیمات بدهند که نظریات خود را راپورت بدهند که چه طریقی را برای قرارداد بین شاه پرستان و مایون میسر و مجری تر تصور میکنند برای اینکه از خونریزی که ممکن است در آن شهر واقع بآردد جلوگیری بشود

﴿ نمره ۱۵۷ ﴾

تلگراف سر جارج بارکلی به سردار دگری (واصله در ۹ آوریل)

از طهران ۹ آوریل ۱۹۰۹

در طی يك تلگرافی مورخه امروز جنرال قونسول انگلیس مقیم بونهر راپورت میدهد یکی از دسته های متعددی که سید مرتضی داخل شهر نموده دیروز از اختیار او بیرون رفته و در عرض روز يك قسمت از بازار هجوم بردند . در عرض شب - رفتهای بسیار واقع شده که بعضی متضمن مقدار معتدایی مال التجاره انگلیس بوده . مازر کاکس نیز اشعار میدارد که از اثر این

حادثه امروز بازارها بسته شده

﴿ شماره ۱۵۸ ﴾

تلگراف سر جارج بارکلی به - رادواردگری (واصله در ۹ آوریل)

از طهران ۹ آوریل ۱۹۰۹

تلگراف ذیل مورخه هشتم آوریل از جنرال قونسول انگلیس

مقیم بوشهر رسیده :-

« وضع پیش از اینچه در تلگراف اخیر ، اقبل خودم را پورت

داده ام جالب اهمیت شده

همکاران روسی و عثمانی و آلمانی من امروز در باب لزوم مداخله دولت

انگلیس برای اعاده نظم بین اظهارات فوری نمودند

سید مرتضی مسؤلیت نگهداری نظم را بکلی از عهده خود منتزع

مینماید دستجات نا منظم تفنگچیان چریکی که او مجتمع نموده

ظاهرآ حالا بکلی عذر اختیارشان از کف ساقط شده

از طرف دیگر دسته مشروطه خواهان صادق العقیده امروز

بن اطلاع داده اند که ما قطع اتصال با سید مزبور نموده ایم

و دیگر نمیتوانیم مسؤلیت داشته باشیم . در عرض هفته ماضی

انها جِد و جهد نمودند که با او را طرد نمایند یا به صراط مستقیم
داخل نمایند ولی موفق نشدند

امروز عصر من به سید مرتضی اطلاع دادم که با وصف اصرار او در
نگهداری این تفنگ چنان و تحمل طغیان نامشروع دیشب آنها من دیگر
نمی‌توانم اظهارات صمیمیت و خلوص او را اعتقاد بنمایم .
بعلاوه من او را مستحضر نمودم که اگر فوراً تفنگ چنان را
اخراج نکند یا عده آنها را خیلی کسر نماید من بدولت متبوعه
خودم راپورت خواهم داد که ما دیگر نمیتوانیم به مساعد
حسنه شخصیکه خود را پیشوای ملیون می‌نامد اعتماد بنمایم
و برای حفظ منافع انگلیس باید اقدامات بشود . امروز غروب
مشارالیه جو ب داده است که اگر چه من هنوز کلیتاً مسؤلیت
را از عهده خود ساقط میدانم بوجود این نهایت سعی را در
استقرار نظم دارم و فعلاً در صدد پرداخت حقوق تفنگ
چیان خودم هستم و کمال جِد و جهد در طرد نمودن
انها خواهم داشت

اشب شایک منقلبه دیشی تجدید شده و بنظر من هم چه می‌آید

که اگر عناصر شورشیه تا فردا طرفدارا تکسیر نشوند نهایت
 لزوم را دارد که خودمان برای اعاده نظم اقدامات بنمائیم
 چنانچه من مجاز میبودم که به سید و رؤسای تنک چیان
 اخطار بنمایم که اگر آنها به طیب خاطر عزیمت نمایند کشتی جنگی
 اعلیحضرتی، وسوم به « فاکس » قشون و توپ زیاد خواهد کرد
 که آنها را طرفدار بنماید که آن میکنم تهدید کافی میبود در صورتیکه
 دولت اعلیحضرتی انگلیس برای بموقع اجرا گذاردن این امر
 حاضر باشند

من مبادرت به این اظهار می نمایم که این فقط يك مسئله
 مرتفع داشتن غارت گری است و مربوط به مداخله و ممانعتی
 در جنبش ملی نیست «

« نمره ۱۵۹ »

تلگراف سر جارج بارکلی به سر ادوارد گری ؛ واصله در ۹

اوریل (از طهران ۹ اوریل ۱۹۰۹

پوشهر - امروز من تلگراف ذیل را بجنرال فونسول انگلیس

مقیم پوشهر مخابره نمودم . -

« شما مجازید تهدیدی را که در تلگراف مورخه دیروز خودتان پیش نهاد نموده بودید بکار برید، اگر از این تهدید بیبهرودی حقیقی در اوضاع حاصل نشد شما ممکن است این امر را بموقع اجرا بگذارید

در صورتیکه پیاده نمودن قشون لازم بشود قبل از پیاده نمودن باید اعلانی منتشر بنمائید مبنی بر اینکه این اقدام فقط برای حفظ اتباع انگلیس و سایر خارجه هاست

از این ترتیب به مسیو سبلین هم اطلاع داده شده

﴿ نمره ۱۶۰ ﴾

تلگراف سر جارج بارکلی به سراد و اردگری (واصله در ۱۰ آوریل)

از طهران ۱۰ آوریل ۱۹۰۹

از قرار مفهومی عده قشون شاه پرستان که اکنون در تحت فرماندهی

نایب الحکومه شاهزاده فرمانفرما در کاشان هستند قریب ۱۶۰۰

تفرند . این احتمال مساوی است که آیا آنها با صمصام السلطنه

جنگ خواهند کرد یا طرفدار او خواهند شد

﴿ نمره ۱۶۱ ﴾

تلگراف سر جارج بارکلی به سر ادوارد کری (واصله در ۱۰ آوریل)

از طهران ۱۰ آوریل ۱۹۰۹

من نظریات مستر اینسلا جنرال قونسول را در باب ارائه طریق
دولت روس مندرجه ۱۵ تلگراف هشتم شهر جاری شما بمن
خواستار شده ام

در نتیجه مذاکرات مقدماتی که میلیون مستقیماً باشاه نموده
اند دسته مؤید صالح در تبریز امروز نماینده میفرستند که در
باسمیح افتتاح باب مذاکرات صالح را نمایند

« نمره ۱۶۲ »

تلگراف سر ادوارد کری به سر جارج بارکلی

از وزارت خارجه ۱۰ آوریل ۱۹۰۹

راجع بتلگراف پنجم شهر جاری شما تعلیمات شما به نمایند
دولت انگلیس در بوشهر را تصویب مینمایم

« نمره ۱۶۳ »

تلگراف سر جارج بارکلی به سر ادوارد کری (واصله در ۱۱

اوریل (از طهران ۱۱ اوریل ۱۹۰۹

مذاکرات صلح بین تبریز و شاه راجع بتلکراف دیروز من
تلکراف ذیل مورخه دهم اوریل از جنرال قونسول انگلیس
مقیم تبریز بمن رسیده :-

« اگرچه اجماع اهالی هر قرار داد رضایت بخشی را که متضمن
تأمین جانی و مالی باشد قبول خواهند نمود ولی دسته ملیون
محمول است هنوز برای گرفتن یک مشروطه استقامت بنمایند
من تصور میکنم قبل از داوطلب شدن برای وساطت مناممل
بکنیم تا یک تقاضائی از طرف ملیون بشود یا لا اقل منتظر موقع
مقتضی بشویم . ضمناً من و همکار روسیم ممکن است در
ارائه طریق که باید بشود موافقت نموده و بطور غیر رسمی از
ملیون استعمال بنمائیم که چه شرایطی را حاضر خواهند بود
که قبول بنمایند »

﴿ نمره ۱۶۴ ﴾

تلکراف سر جارج باوکللی به سراد وارد کری (واصله در ۱۱ اوریل)

از طهران ۱۱ اوریل ۱۹۰۹

پیاده نمودن قشون بحری در پوشهر

تلکراف ذیل مورخه دهم شهر جاری از طرف جنرال قونسول
انکلیس مقیم پوشهر بن مخبره شده : -

« چون جواب مهمی در مقابل التیماتی که بترتیب مصوبه
جناب عالی دیروز در ساعت پنج بعد از ظهر نمودم رسید من
بر طبق تعلیمات جناب عالی اعلانی اشاعه داده و صد نفر از قشون
را از کشتی پیاده نمودم . تفنگچیان هنوز در جزیره بودند
و بیشتر از هر وقت خودسر و خارج از اطاعت . برای تمام
اروپائیانی که محتاج حفاظت بودند مستحفظ گذاشته شد

در پیاده شدن قشون هیچ مخالفتی ظاهر نکردید و بدون هیچ
نوع تصادفی پیاده شدند پنجاه نفر از آنها در کمرک گذاشته شد
و پنجاه نفر در قونسولخانه انکلیس در شهر »

﴿ نمره ۱۶۵ ﴾

تلکراف سر جارج ارکلی به سرادوار دگری (واصاه در ۱۲ اوردیل)

از طهران ۱۲ اوردیل ۱۹۰۹

تلکراف ذیل را جنرال قونسول انکلیس مقیم تبریز مخبره نموده

« انجمن اظهار امیدواری کامل در امکان نجات شهر بدست قشون امدادی از ساماس که علی قول ۳۰۰۰ نفرند مینماید (محمول است این تعداد عراق باشد) . بموجب مکتوبی که از این استعداد رسیده آنها در صدد حمله بردن هستند »

﴿ نمره ۱۶۶ ﴾

تلکراف سر جارج بارکلی به سرادوار دگری (واصله در ۱۲ آوریل)
از طهران ۱۲ آوریل ۱۹۰۹

تلکراف ذیل را جنرال قونسول انگلیس مقیم تبریز بمن
مخابره نموده :

دیروز در جنرال قونسولگری انگلیس اجلاسی منعقد گردید
که قونسولهای فرانسه و عثمانی و روس و امریک در آن حضور
داشتند . آرا بر این قرار گرفت که نظر به ترتیبات حاضره از
سفارتهای متبوعه خودمان خواهش نمائیم که ۱۷۱ خروار ارد
برای ما بفرستند هفت خروار برای مصرف اتباع انگلیس در شهر
و بقیه برای اتباع خارجه و خانوادشان

اگرچه انجمن ایالتی هنوز اقدام قطعی در اینمستله ننموده ولی

از قراریکه بر من معلوم شده تا حال صلاحیت این مطلب موضوع مذاکره بوده که به قونسواها اخطار بنمایند که من بعد شهر نمیتواند اذوقه به اتباع خارجه برساند . گرچه اتباع انگلیس مثل سایرین اینقدرها در فشار مضیقه نیستند ولی مسئله تحصیل اذوقه برای متابعین قونسواگری ممکن است هران بروز بنماید و ما در تهیه اغذیه برای مستخدمین خودمان با مشکلات معتناهی مصادف هستیم «

نماینده های دول پنجگانه در مفاد فوق مراسلات بدوات ایران تقدیم داشته اند

پس از مشاوره با جنرال قونسول انگلیس من از دولت مشارالیه تقاضا نموده ام که دستور العمل کلی به عین الدوله داده بشود که در صورت تقاضای مستر اتیسلا وسایل رفتار اطمینان بخشی را برای تمام اتباع انگلیس فراهم بنماید

به شارژ دافر عثمانی که ۵۰۰ نفر اتباع در تبریز دارد خبر رسیده است که شاه از اجازه دخول ارد بشهر امتناع خواهد نمود

(نمره ۱۶۷)

مراسله سر جارج بارکلی به سراد وارد گری « واصله در ۱۳
اوریل » از طهران ۳۰ مارس ۱۹۰۹

اقا - باکمال افتخار سواد مراسله را که در ماه فوریه
و قتیکه در اینجا اشتها داشت که عین الدوله پورش عمومی به
شهر تبریز را در نظر دارد بدوات ایران نوشته ام لفاً تقدیم
میدارم . و نیز سواد مراسله را که بر طبق تعلیمات مندرجه
در تلگراف پنجم شهر جاری جناب عالی در باب جنرال قونسول
گری دولت انگلیس و جان و مال اتباع انگلیس در آن شهر
بدوات ایران اخطار نموده ام به انضمام جوابی که در این موضوع
از وزیر امور خارجه رسیده لفاً ارسال میدارم

« امضا » جارج بارکلی

ملفوظه اول در « نمره ۱۶۷ »

مراسله سر جارج بارکلی به سعد الدوله

طهران ۲۱ فوریه ۱۹۰۹

جناب مستطاب . . . وزیر

در بعضی مراکز طهران مشهور است که عین الدوله در حدود
 یورش ردن به تبریز است من نمیدانم چه اعتباری به این اشتهاوات
 میتوان انتساب داد ولی وظیفه خود میدانم که از جناب عالی خواهش
 بنمایم که مقرر دارید احکام موکده به تمام فرماندهان قشون
 شاه صادر بشود که در صورت هر نوع یورشی به شهر جنرال
 قونسول کری دولت انگلیس باید در نهایت مواظبت منظور و
 متوجه بگردد و خاطر محترم را متذکر میدارم که برای هر صدمه
 و خسارتی که به اتباع و منافع انگلیس وارد بیاید دولت ایران
 مسئول خواهد بود « امضا » جارج بارکلی

ملفوفه دوم در « نمره ۱۶۷ »

— مراسله سر جارج بارکلی به سعدالدوله —

طهران ۹ مارس ۱۹۰۹

جناب مستطاب . . . وزیر

من از طرف دولت اعلیٰ حضرتی انگلیس مأمورم که اخطار
 بنمایم که برای هر صدمه و خسارتی که بواسطه اعمال قشون
 شاه به جنرال قونسول کری انگلیس در تبریز وارد بیاید دولت

ایران مسؤل خواهد بود

چنانچه خاطر محترم جناب عالی مسبوق است قبل از این هم مفتخرآ برای لزوم مراقبت کامل در حفظ مراتب جنرال قونسول کری دولت انگلیس بدولت ایران اخطار نموده ام ولی چون تا حال جوابی در مقابل این مراسله نرسیده است من مجدداً مبادرت به مراجعه به اینمطلب نموده ام « امضا » جارج بارکلی

ملفوظه - سوم در « نمره ۱۶۷ »

مراسله سعدالدوله به سر جارج بارکلی « واصله در ۱۹

مارس ۱۹۰۹ »

در جواب مراسله مورخه نهم شهر جاری جناب عالی در موضوع تعلیماتیکه از طرف دولت فخریه انگلیس اجمع به تبریز و اعمال قشون ایران به جناب عالی رسیده با کمال احترام خاطر عالی را مستحضر میدارم که دوستدار مسئله را برض اعلی حضرت همایونی رساندم و احکام لازمه به ماهورین مخابره شد بعلاوه به دوستدار امر شده ضمناً خاطر محترم را مطلع میدارم که مادامیکه جنرال قونسول کری در بر زو اتباع انگلیس

به متمدن تقویت نمایند و بانها معاوضت نکنند و در جزو متمدن دینی که
 باقشون مدافعه مینمایند داخل نشوند دولت ایران تأمین جانی و مالی
 اعضای جنرال فونسولگری دولت انگلیس را ضمانت مینماید
 (امضا) سعدالدوله

(شماره ۱۶۸)

مکتوب سر جارج بارکلی به سر ادوارد کری (واصله در ۱۳ آوریل)
 از طهران ۲۲ مارس ۱۹۰۹

اقا - مسیو یزو راپورت خود را جمع به مالیه را به بنجام رسانیده
 و ملاحظت نموده اختتام رأی خود را بمن اطلاع داده که ممکن
 است خلاصه آنرا از قرار ذیل شرح داد :-

از اقوی استدراکی که او نوشته از بودجه حاصل بنماید معلوم
 شده که امسال ۳۶۰۰۰ لیره کسر دارد . در اینصورت کسر
 حقیقی سالیانه باید خیلی بیش از این مبلغ بشود چونکه مخارج
 در این بودجه قلمداد نشده

یلت رشته از کسوریکه هر ساله تولید شده قرض نامحدودی

بوجود آورده که متصل در تازاید است

بعلاوه ۳۲۵۰۰۰۰۰۰ منات قرض بدولت روس و ۲۹۰۰۰۰۰ لیره قرض بجا در ماه اکتبر گذشته دولت ایران لا اقل ۱۸۵۰۰۰۰۰ لیره مقروض بوده و از آن وقت تا بحال مبلغ معتناهی به این اضافه شده . این باستثنای دعاوی خارجه است یعنی از بابت مسروقات پستی و طرق (که انهم باید مبلغ کزانی باشد) . يك قسمت این قرض مشتمل باستقراض از دو بانک است که بعضی از آن را اساساً افراد خصوصاً وزرای کابینه و شاهزادگان منصوبین به سلطنت قرض نموده اند ولی دولت حاضره بعهده گرفته است (که بی شبهه مجلس در آن خصوص گفتگو خواهد نمود) و يك قسمت دیگر حواله جات لا وصولی است که از بابت مالیات به شعب مختلف حواله شده

بر آن استعمال مسیّر بیزو اقدامات ذیل را توصیه مینماید :

- ۱ - بودجه باید بقاعده ترتیب داده شود
- ۲ - خزانه داران اروپائی باید تعیین بشود که بودجه مزبور را بجمع اجرا بکنند
- ۳ - تأسیس دیوان محاسبات

این بودجه ناکزیر متضمن یک کسری خواهد بود مگر اینکه

(۱) مالیاتی که در شهرها متعجبا به سبک است زیاد بشود

(۲) صورت مستمریات جرح و تعدیل بشود

(۳) قریب ۱۲۰۰۰۰۰ لیره قرض دولت به دو بانک تبدیل

به قرض دیگری بشود نظر بمصارف لازمه برای اصلاحات حتی

به این نهج هم باز تا چند سال کسر خواهد داشت

یک استقراضی برای تبدیل قروض بانک و برای تأدیه طلب

سایر طلبکارها و مصارف اصلاحات لازم خواهد بود . تا یک

پرگرامی برای اصلاحات ترتیب داده نشود و طلب سایر طلبکاران

خصوصاً دارندگان حواله جات لا وصول حساب نشود مبلغ

این استقراض را نمیتوان تعیین کرد

صورتی به مسیو یزو ارائه شده که بجهت ان مبلغ حوالجات تأدیه

نشده تا قبل از سنه ۱۹۰۸ بالغ به ۵۴۰۰۰۰ لیره میشود .

مسلماً از ان زمان تا حال باید این مبلغ زیادتر شده باشد ولی

بی شبهه در موقع رسیدگی به حساب دارندگان این حوالجات

مبلغ معتدایی از ان تکسیر خواهد شد

در خاتمه مسیو بنزو در لزوم سرعت تعیین بک نفر خزانه دار کل
اروپائی تاکید مینماید

(امضا) جارج بارکلی

● نمره ۱۶۹ ●

مکتوب سر جارج بارکلی به سر ادوارد کری (واصله در ۱۳ آوریل)
از طهران ۲۳ مارس ۱۹۰۹

اقا - در تمقیب مشروحه مورخه ۲۳ شهر ماضی خودم
با کمال افتخار حوادث در ماه گذشته رشت را ذیلاً راپورت میدهم
چنانچه در تلگراف اول مارس خودم راپورت دادم وزیر امور
خارجہ در طی بک مراسله مورخه ۲۸ فوریه شرح تلگرافی
را ا شمار داشته بود که از طرف مجلس مشاوره وزراء به علماء
و اعیان و اهالی کیلان مبنی به تفسیح سپهدار و اخطار به آنها که
از شورش احتراز بنمایند و تخویف آنها به اهدار جان و مال مقصر
و بی گناه متساویاً در صورت تجهیز قشون دولتی به رشت برای مرتفع
داشتن هیجان مخیره شده بود

در دوم مارس کنفیل ویس قونسولگری رشت تلگراف نمود

که فعلاً پروژات جدیدی نیست ولی بیست یا سی نفر قهقهه زنی با هر کشتی وارد میشوند و انتظار هست که با جهاز پستی که در هماره روز وارد شدنی است پنجاه نفر قزاق روسی با اسم مستحفظین قونسولگری بیایند . بهر حال مستحفظین تا بیستم مارس پیاده نشدند . در ۲۲ مارس تلگرافی از طرف انجمن ایالتی کیلان بن رسید که سوادان هم برای سایر نماینده های خارجه مقیمین طهران فرستاده شده بود تلگراف مزبور تذکار میشود که ملیون دائماً برای تأمین اتباع خارجه در جد و جهد هستند

در خنامه سواد یاد داشتی را که مستر چرچیل هنگام عبور خودش از راه رشت در مراجعت از اروپا راجع باوضاع انجا و کنترلی که ملیون در قسمت شمالی جاده رشت به طهران برقرار نموده اند نگاشته است لذا ارسال میدارم

(امضا) جارج بارکلی

ملفوظه در « نمره ۱۶۹ »

یاد داشت مستر چرچیل

در چند روز قبل که من از رشت عبور می نمودم به دیدن سردار

همایون و سردار معتمد رفتیم و شرح حوادثی را که در هشتم فوریه و بعد از آن در انجمن رخ نموده بود از آنها اکتساب نمودم بعلاوه بر حسب اظهار اشتیاقی که از طرف سپهبدار در ملاقات من شد معزی الیه را هم دیدن کردم ولی در عرض مدت ملاقات من با ایشان یکی از اعضای کمیته رولوسیونرها هم حضور داشت

هم از مناظره شخصی خودم هم از اکتساباتی که از منابع مختلفه نمودم کاملاً بر من مکشوف گردید که کلیه طرح نقشه این شیجان رشت در قفقاز ریخته شده و بتوسط يك عده قفقازی داوطلبی که تعداد آنها بالغ بر پنجاه نفر نبوده بموقع اجرا گذارده شده . در عرض شش ماهه که از آن زمان گذشته بر عده اینها افزوده شده و از قرار یکه بن اظهار شده . فعلا علی التخمین عده آنها به ۳۵۰ نفر رسیده . در این ضمن يك عده معتنابی زایران نیز تبعید شده هم به رشت آمده اند سه نفر اخوان برادر زاده های سردار منصور ~~مک~~ موسوم به معز السلطان و عمید السلطان و گرنجائند در عرض این مدت معیت

خیلی نمایانی با قفقازیان نموده اند

بازارها باز بود و تجارت در پتک روش معنوی چر بان داشت
 بیدق های سرخ تقریباً در بالای هر خانه متصاعد بود و
 مازلیکه این علامت حریت را مظهر خود قرار نمیداد بیدق
 روس با بیدق عثمانی را مرئی میداشت که دال بر محروسیت
 سکنه آنها در تحت حفاظت دول مشارالیه میبود. من نیز
 دو بیدق انگلیس را هم رؤیت نمودم

در ضمن صحبت سپهدار اظهار داشت که من در تقویت
 مشروطه مصمم شده ام و مادامیکه قشون به مقابله من اعزام
 نشود در استقرار نظم در رشت مداومت خواهم نمود. ولیکن
 اگر قشون بر علیه من تجهیز بشود مسؤلیت نتایج آنرا نمیتوانم بعهده
 بگیرم اگر چه من اطمینان دارم که با هر عده قشونی که شاه
 بتواند کسبیل بدارد میتوانم مقابله نمایم. من از این نوع اعمال
 از قبیل ترقیف شعاع السلطنه اظهار کرامت نمودم و سپهدار
 بمن اطلاع داد که تا حال با این اقدام قفقازیان مخالفت نموده و تهدید
 نموده ام که اگر در تعصیب این روش مداومت بنمایند من از رشت

عزیمت خواهم نمود

کاملاً واضح بود که در باب ورود بظاهر غفلی سپهدار در
 موقع قتل حکمران به نهایت دقت قبلاً با فقهاء ازینها قرار داده
 شده بود ولی از طرف دیگر همانطور ملاحظه نمودیم که نه سرد ردهایون
 و نه سردار معتد با قاتلین هم دست بوده اند گرچه کمان
 میکنم که ظن عمومی در باره آنها اینطور است که مشارکت داشته
 اند. این باور نکردنی است که این دو نفر اشخاص خائف با
 داشتن سابقه از ورود قهری بایک دسته قفقازی به مدینه بقصد
 قتل حکمران و یکی دو نفر اشخاص دیگر مثلثون به ارتجاعی
 در آن روز دوشنبه مهلاک به قویه / بر او قمار به انجام
 رفته باشند. چنانچه آنها داخل در این قضیه میبودند مسلماً
 برای حضور نداشتن در محل شلیک ^{بسیه} احتمال تصادف
 بایک کلاه بجزایا یا حتی به اشتباه زده شدن میرفت
 عذری میجستند چونکه فیه زبان هیچیک زان جمع را صورتاً
 نمی شناختند

معز السلطان از دسته راهزنانی تبریز آورد و خودش حاکی

را که در صدد پنهان شدن بود پیدا کرده و سرداری او را
نگاهداشته بود تا قضا از زبان او را مقتول نمودند
جاده بطهران قریب صد میل الی یوزباشی چار و امن در تحت سلطه قضا از زبان
دیدم . من هیچ سنکرتی در راه ندیدم ولی در نقاط بسیار
خندقها درست نموده و برای دفاع از عبور از پل منجیل اقدامات
کرده بودند و بهه چنین در بسیاری از مقامهای سهل الدفاع دیگر
در جاده ، در چهار نقطه دسته های مختصر مأورین من را نگاهداشته
و در باب شغل و مقصد و جنس به من تحقیقات نمودند . اگر چه
بلیط عبور معمولی کمیته جنکی رشت را که فعلاً بکلیه مسافرین
صحتاً اجازه حرکت از رشت را دارند داده میشود من همراه
داشتم ولی در اقصاع نمودن آنها اشکالی نداشتم . بموجب
شماره من بانغ رشست نفر مردمان مسلح در عرض راه بودند
و دسته که پس از مقتول نمودن یکی از خوانین کرد و یک نفر از
ماتزمینس در شب دوازدهم مارس از طرف شاه به یوزباشی چای
عرام شده بود بطرف رشت مراجعت میکردند مرکب از ۲۴ نفر
سوار بود و نظر من همه آنها قفقازی بودند

تقریباً سی نفر قفقازی در کشتی که من با آن از بادکوبه به انزلی
 مسافرت نمودم بودند که بفاصله قلیل مدتی بعد از حرکت از بادکوبه
 يك مقدار اسلحه ابراز داشتند . همکاران آنها در رشت با تهدیت
 و شادی کامل آنها را پذیرفتند . در رشت سپهدار و سایرین
 بمن اطلاع دادند که این اشخاص اتصال میابند و بموجب تخمین
 من قریب سیصد نفر از آنها در آنوقت در رشت بودند

از طهران ۱۸ مارس ۱۹۰۹

(امضا) ج پ چرچیل

﴿ ۱۷۰ ﴾

مکتوب سر جارج بارکلی به سرادوار دگری (واصله در ۱۳ آوریل)

از طهران ۲۴ مارس ۱۹۰۹

آقا - در ۲۵ فوراً ماضی قشون عین الدوله و حاکم مرانجه
 شروع به یورش به تبریز نمودند . بمباردمان به سنگرهای شهر
 در عرض ۲۴ و ۲۶ ممتد بود ولی بدون هیچ اثری و قشون شاه
 برستان بالاخره با تلفات بسیار عقب نشانده شدند

این مجاهدت قشون شاه برای مقهور نمودن تبریز بی شبهه همان

یورشی است که معتمدانه در باغ شاه امیدوار بودند که باعث تسلیم شهر خواهد شد چنانچه در ۲۵ شهریور ماهی خودم اطلاع دادم . قصور عین لدوا به در انجام مقصود خودش او را مجبور به بازگشت به باسمنج نمود و هیچ مجادله دیگری واقع نشد تا پنجم شهر حال که قشون مراغه از خط قره قلعه ملائک صیبه بتزکی متصرف شده بودند شروع به یورش نمودند و در همان وقت توپخانه باسمنج محله خیابان را بمبارده کرد . این بمباردهمان بی اثر بود و عاقبت توپخانه بمقام خود بازگشت نمود . قشون مراغه هم با تلفات کثیره عقب نشانده شد . در پنجم یا ششم ماکوئیها مرند را اشغال نمودند و قره دغیها در تحت سرگرد کی رحیم خان در ۱۵ جنفارا تصرف نمودند ولی ظاهراً بعد از آن ملیون مجدداً انجارا تصرف نمودند . انهدام قره دغیالی جنفارا و رفتار وحشیانه با اهالی بتوسط رحیم خان چنانچه در تلکراف ۲۲ خودم راپورت دادم مبتدای اظهارات مشترکه من و همکار روسیم بدولت ایران کردند

در سوم شهر حال رحیم خان سیم تلکراف کمپانی تلکرافی هند

واروپا بین تبریز و جلفا را قطع نمود . مستخدمین کمپانی از ترس تابعین
 رحیم خان جرئت بیرون رفتن از تبریز برای تعمیر سیم وانگی نمودند و با
 وجود احکامی که عین الدوله اظهار میداشت صادر نموده رحیم خان امتناع
 نمود که بگذارد نماینده کمپانی در تبریز در اجرای تعمیرات اقدام بنماید
 در همان ضمن شاردن دافر روس پرتست سختی بدولت ایران نموده
 و از جانب کمپانی دعوی روزی پانصد لیره خسارت در عرض
 مدت خرابی سیم را پیشنهاد کرد . اظهارات او که من تأیید
 نمودم بالاخره منتج به این گردید که اوامر مستقیم به رحیم
 خان شد و در ۱۹ مجدداً مخبرات مفتوح شد

(امضا) ج بارکلی

مجدد - - سواد مکتوبی را که مستر راتیسلا جنرال قونسول
 نگاشته و جزئیات جنگ در ۲۵ شهر راضی و ۵ شهر حال را
 شرح داده لفا ارسال میدارم . عبارت اخیر این مکتوب خرابی
 را که قشون شاه وارد نموده اند مختصراً شرح میدهد ج ب

موقوفه در شماره ۱۷۰

مکتوب مستر راتیسلا جنرال قونسول به سر جارج بارکلی

از تبریز ۷ مارس ۱۹۰۹

آقا - در دیورشی که قشون مراغه در تحت سرکردگی صمد خان به تبریز بردند یورش دومی باقوای زیادتر و عزم جزم تری بود ولی حتی در حمله اولی در ۲۵ فوریه هم مهاجمین رشادت غیر منتظره بروز دادند و اگرچه چندان کار بر مدافعین سخت نشد ولی بالاخره برای عقب نشاندن دشمن حضور شخص ستار خان و چندین صد نفر اشخاص لازم گردید . حمله از سردرود شروع شد و جنگ در خیابانهای خطیب در جلو مقامهای خارجی ملیون در گرفت . یک نفر از شاه پرستان اسیر و نعش ده نفر از آنها از جوار سنگر های ملیون برداشته شد . از رد خون در برف واضح بود که يك عده زیادتری مقتول و مجروح را رفقای شان صبح زود حرکت داده بودند . تلفات ملیون سه نفر مقتول و پنج نفر مجروح بود

در دوم مارس صمد خان مرکز خود را از سردرود به قره ملک که قریه بزرگی در طرف شرقی است و خیلی به تبریز نزدیک تر است تبدیل نمود و در طلوع صبح پنجم شهر حال يك عده گمبیری

مرکب از سواران چهار دوالی و پیاده نظام بایک عراده توپ در جاده که به محله های اهونی و حکم آباد میرود پیش آمدند ، آنها را هی برای دخول به حکم آباد بدست آوردند ولی در عوض تعقیب پیشرفت خودشان چهار دوالی ها شروع به غارت خانه ها نمودند و باین واسطه فرصت بدست قشون امدادی ملیون دادند که در رسیده و در ساعت چهار هر دو یورش را عقب نشانده و قشون شاه پرستان کاملاً منهزم گردیدند . حتی آنها نتوانستند يك قسمت بیشتر از اموال منسوبه از حکم آباد را با خود برند پنج نفر از آنها به اسیری گرفتار شدند و بعلاوه غنیمت های میدان جنگ از قبیل طبل و الاغ حامل هزار صمدخان هم بدست فاتحین افتاد نعلش دوازده نفر از شاه پرستان را برداشته بشهر آوردند مجموع تلفات آنها مقتول و مجروح بایک مقدار معتدایی شده باشد از طرف ملیون پنج نفر مقتول و ده دوازده نفر مجروح بود این یورش باعث زلزله و نگرانی بسیار در تبریز شده بود چون در حقیقت حکم آباد يك قسمت از شهر است و شاه پرستان قبل از این ایستدر نزد يك بشهر نیامده بودند با هم چه ایستادگی و

عزمی بروز نداده بودند . در این مجادله يك عده از ملاحا
به قشون ملیون ملحق شده بودند و اگر چه نباید انتظار داشت
که آن مقدسین محترم چندان قتال واقعی نموده باشند ولی
مساماً حضور آنها باعث تشجیع مردان جنگی شده

در این جنگ چنانچه در سایر مواقع هم ستار خان رشادت
شخصی قابل تحسینی بر وزداد ولی او خیلی پیش از اندازہ می که
يك نفر سرداری که تمام حسیات ملی در تبریز بسته به حیات
اوست خود را در معرض خطر میگذارد . در طی مجاهدت
بی نتیجه که در ۲۲ فوریه برای افتتاح راه جلفا بعمل آمد
يك موقعی او در نهایت خطر بود که قسمت عمده قشون او از
اوجها شده بودند و با يك عده علیی ارمنه در يك مقام
ترازیه نده بودند که با زحمت بسیار خود را از انجا مستخلص
شود . با ضرفه در پنجه شهر حال معززی الیه انسانیت خود را
مشهودد که و سینه اقام در نجات اسرا از دست يك جمع
غیر باوردند . حدی شخص خود را با مخاطرات مصادف
نمود

اعمال اردوی باسمنج بکلی مجهول و مبهم است . در ۲۵
 فوریه اردوی مزبور بواطه یک بچه در میان ضعیفی بدستگاه
 خیابانی پورش به خطیب را تقویت نمود . وین نتیجه آن شد
 مجروح شدن دو نفر از مانیون در این مجروحان ۱۰۰ نفر
 فقدان اثر روز بعد هم تجدید . و متذکر که در عرض تمام
 روز سه عراده توپ به نوبت تیراندازی می نمودند . بیچاره
 کاوله های توپ نصادف آن روز یک تیراندازی مملو را
 صدمه به او پیچیدگی و ...

در ضمن حمله که در پیچیدگی بود آنجا
 را بمبارده نمود . ولی در ۱۰ مه بین پورش و ...
 پرستن حمله بردند و قتل از آنجا ...
 توپها عودت داده شد . هرگاه که در شش کالی به ...
 شده بود انفع مدد در ...
 ستار خان میشد و ...

در همان روز دسته قشلی از سواران ...
 میان در خطیب و در و ...

بر داشته تا سنگرهای داخلی عقب نشستند لیکن محل پیش قراول
را مجدداً در همان روز تصرف نمودند

از بیانات اسرا هم چه استنباط میشود که به تمام اسرار شاه
پرستان تعلیم شده که تبریزیها بانی شده اند و مجادله با آنها از
فرایض مذهبی است

از وقتیکه فرم داعیها سیم تلگراف کمپانی هند و اروپا را قطع
نموده اند از اعمال ان راه زنان کمتر اطلاعی بدست آمده و بی
از فراریکه راپورت داده شده و بعقیده من متضمن صحت هم
هست آنها مرند را تصرف نموده و در کار تهدید نمودن جلفا
هستند . آنها هیچ وقتی به او امریکه عین الدوله به آنها مینماید
قرار نمیدهند در هفته ماضی یک نفر مسافر یونانی و یک نفر مسافر
سوئسی را که به جلفا میامده و سفارش نامه از نواب معظم الیه
با خود داشته اند لخت نموده و تمام متعلقات آنها را به سرقت
برده اند .

مسئله نان هنوز در شهر غامض نشده اگر چه مقدار بیکه تهیه
میشود به قدرت کفاف احتیاجات یومیه اهالی را میدهد . در

۲۸ فوریه يك ناوائی كه با وجود اخطار قیمت آرد را گرانتر از نرخ عینه انجمن فروخته بود بقتل رسید و روز بعد يك نفر مرتجع بتمهید خیانت به ان نوع مجازات گرفتار شد

وضع عمومی ایات یاش از آنچه بتوان شرح داد بدست
از زنجان تا باسنج ده نانی که عشق شاه بر متن آنها را زهستی
ساقط نموده اند در مرض جیاد هرکسی را که بتواند بدست
بیاورد لخت و سر بر سر بند . آیه داعیا در راه جلفا بهر چه
دست رومی یافته اند غارت کرده اند

(امضا) اس واتیسلا

﴿ شماره ۱۷۱ ﴾

مکتوب سر جارج بارکلی سردودگری (و صلاهدر ۱۳ اوریل)

از طهران ۲۴ - ۱۹۰۹

اقا - جنابش ملی فدلا تا پادشاه فرس عیال بگردیده .
بوشهر و بتار عباس سر از تید بر سه - شه با پیاده و بدوق
خواریزی در دست

ش